ANUL II Nr. 331 6 PAGINI 3 LEI Joi 6 August 1942

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția și Administrația centrală și tipografia: Palatul Soc. Naționale de Editură și Arte Grafice „Dacia Traiană" București I, str. Sărindar, 5-7-9
TELEFOANE:
Secretariatul de Redacție: 3.52,91; Tipografia: 5.81,35

Abonamente: Un an 750 lei; 6 luni 400 lei; Pentru instituții 2000 lei

REDACȚIA DIN CHIȘINĂU
STRADA MIHAIL EMINESCU No. 19
TELEFON 302
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Direcțiunii Generale P. T. T. No. 114.236/1942.

Plugarul român — temelie de nesdruncinat a veșniciei neamului pe pământul său plămădit cu sudoare și sânge

PROPRIA NOASTRĂ MISIUNE NAȚIONALĂ

de D. I. CUCU

Bogată în mari și bune învățăminte a fost cuvântarea d-lui prim ministru, prof. Mihai Antonescu, de la constituirea Asociației româno-germane. In numele noastre trecute ne-am ocupat de câteva din ideile directoare ale acestui cuprinzător expozeu asupra năzuințelor celor mai nobile ale neamului românesc și dacă revenim astăzi, este ca să poposim ceva mai stăruitor asupra unei chestiuni, care este însăși ideia centrală a reconstrucției naționale ce se organizează acum. D. prof. Mihai Antonescu spunea deunăzi că din definirea raporturilor noastre de prietenie și de alianță cu Germania, bazate pe principiul unei desăvârșite reciprocități, noi românii „vrem să luăm puteri noui spre a ne împlini propria noastră misiune națională". In ce chip înțelegem să ne împlinim acest ideal? Spre deosebire de felul cum se înțelegeau lucrurile la noi, și aiurea de altcum, misiunea națională a României nu este o simplă și înfumurată vorbă de clacă, ci este însuș sensul existenței noastre ca popor.

In adevăr, elementele constitutive ale acestui destin isvoresc din suma realităților românești, pe cari d. prof. Mihai Antonescu le indică precis în cuvântarea sa amintită. Noi românii reprezentăm în comunitatea popoarelor europene un important factor de producție agrară. E forța noastră de căpetenie. Putem constitui prin bună organizare și sistematică perfecționare technică a mijloacelor de valorificare a solului românesc, aici în Bazinul dunărean, principalul reazăm economic al Continentului. „Pentru aceasta, spune d. prim ministru Mihai Antonescu, trebuie să facem din tehnica muncii țărănești, din organizarea muncii noastre rurale, din proprietatea rurală însăși și din condițiile ei de exploatare, mijloace noui pentru ca agricultura noastră să poată să reprezinte mâine un sistem economic european, misiunea ei, rostul și independența ei".

E un adevărat program, care corespunde perfect acțiunii de până acum a guvernului Mareșalului Ion Antonescu, dar e în această concisă indicație de lucru și un principiu, care corespunde întocmai concepției de viață naționalistă integrală, totală, a regimului ce ne călăuzește astăzi existența în Stat. Această concepție fixează ca punct de plecare și ca rezervor de dinamism creator ideea națională. Pornim deci dela realitățile noastre, ca să ne depășim pe noi înșine prin valorile pe cari le putem pune în funcție pentru bunăstarea și mulțumirea noastră, dar și pentru binele tuturor popoarelor cu care soarta ne-a legat să conviețuim pe pământul străvechiu al Europei. Intru îndeplinirea propriei noastre misiuni naționale se afirmă implicit funcția noastră de popor creator de valori umane. E ceea ce d. prim ministru prof. Mihai Antonescu numea un sistem economic european în așezarea viitoare a rânduielilor practice românești pe ziua de mâine.

Dacă țara noastră s'a găsit la un moment și nu prea de mult, în impasul de a nu ști să-și afle propriile ei resurse de afirmare națională, este că conducerile din trecut ne-au depărtat de realitățile românești și ne-au încâlcit în ereziile umanitarismului democrat. Patriarhul naționalismului totalitar românesc, A. C. Cuza spunea, acum treizeci și mai bine de ani, că adevăratul sentiment de umanitate, înțelesul logic al unei reale concepții umanitare, începe cu ideea națională și se sfârșește cu orgoliul de rasă. Numai acest umanitarism poate fi creator, fiindcă numai el poate pune în funcție toate puterile creatoare ale umanității. In acest sens firesc se exprimă concepția regimului instituit în România la 6 Septembrie 1940 și pe linia lui mistuitoare România renaște văzând cu ochii, de aproape doi ani, afirmându-se ca unul din principalii factori de reorganizare europeană alăturea de Germania național-socialistă și de Italia fascistă.

M. S. Regele printre ostașii depe front

Joi 30 Iulie, la ora 7 dimineața, M. S. Regele, însoțit de d. prof. Mihai Antonescu, vice-președintele Consiliului de Miniștri și de către Casa Regală a plecat cu avionul pe front.

La aeroport a fost condus de M. S. Regina Mamă Elena, fiind de față d-nii general Popescu, ministrul Afacerilor Interne, general Vasiliu, subsecretar de stat la acelaș departament, Baron von Killinger, ministrul Germaniei la București, general Gerstenberg, atașat militar german al aerului, general Nicolescu, comandantul militar al Capitalei, colonel Spalke, atașat militar german, prințul Solms, secretar de legație și reprezentanții autorităților militare.

M. S. Regele, însoțit de d. prof. Mihai Antonescu, vice-președintele Consiliului de Miniștri a fost primit pe front de comandanții unităților, în frunte cu d-nii: general Pantazi, ministrul apărării naționale, și general de escadră Jienescu, subsecretar de stat al aerului.

M. S. Regele, împreună cu d. Mihai Antonescu, vice-președintele Consiliului de Miniștri, s'a înapoiat depe front în ziua de 3 August, ora 12 a. m., fiind primit de M. S. Regina Mamă Elena și de către d-nii general Popescu, ministrul afacerilor interne, general Vasiliu, subsecretar de stat la ministerul afacerilor interne, prof. Al. Marcu, subsecretar de stat al propagandei naționale, Petre Strihan, subsecretar de stat la interne, general Șteflea, șeful Marelui Stat Major, Baron von Killinger, ministrul Germaniei la București, general Nicolescu, comandantul militar al Capitalei, general Cameniță, și reprezentanții autorităților militare.

Sosirea M. S. Regelui pe aeroportul Băneasa

FIECARE CU RĂZBOIUL LUI...

Tineretul sovietic a adresat un apel disperat tineretului englez și american. „Prieteni englezi și americani, ajutați-ne, — spune apelul. Nu mai este timp de pierdut. Lipsa unui al doilea front în Europa permite germanilor să-și deplaseze în toată voia diviziile din Franța, din Belgia, din Olanda pentru a le trimite contra noastră. Tineri englezi și americani! Trebue să loviți și voi Germania nazistă, dar nu numai prin aer. Tancurile voastre, artileria și infanteria voastră trebue să fie aruncate și ele împotriva dușmanului". Iar, pe de altă parte, o informație din cercurile neutre afirmă că Premierul Churchill ar fi la Moscova unde ar avea întrevederi cu tovarășul Stalin în vederea creerii celui de al doilea front în Europa. Și, în sfârșit, dela Berlin suntem informați că trupe noi de elită, formațiuni S.S., continuă manevrele pe coasta Atlanticului în tot sectorul acoperit de fortificații în adâncime, construite după cerințele cele mai moderne la care a contribuit experiența ultimilor doi ani de război. Și după cum s'a anunțat prin comunicate oficiale, toate forțele militare colaborează la reușita acestor demonstrații, care întrec în proporții tot ceiace se poate închipui.

Din aceste fapte se desprinde adevărul că situația Sovietelor este extrem de gravă și că numai perspectiva creerii unui al doilea front european ar putea isca speranța că frontul oriental va fi mai degajat în ceiace privește atacurile formidabile pe care armatele Axei și ale aliaților ei le dau împotriva armatelor roșii. In momentul de față ofensiva asupra Caucazului este în plină desfășurare iar armatele sovietice nu mai au timp să se reorganizeze din cauza urmăririi continue la care sunt supuse de către forțele germano-aliate. In fața unor asemenea perspective este ușor de dedus că în această toamnă, foarte probabil, se va ajunge la prăbușirea integrală a frontului sovietic și deci la distrugerea bolșevismului ca forță armată și politică ce amenința în așa de mare măsură viața și civilizația popoarelor europene. Și în fața unei asemenea realități Anglia și Statele Unite caută să împiedice desfășurarea normală, adică firească și inerentă a războiului, discutând crearea unui al doilea front care ar putea da unele iluzii Sovietelor. Dar, și în această privință, presupunând totuși că s'ar realiza acest al doilea front, atacurile împotriva armatelor roșii tot nu ar scădea pentru simplul motiv că Germania și aliații ei, pentru a apăra Europa de o invazie anglo-americană, nu au nevoe să retragă armate de pe frontul oriental, întrucât forțele existente în momentul de față, pe coasta Atlanticului, în Franța și Norvegia, sunt suficiente pentru a răspunde cu efect unei asemenea tentative anglo-americane iar în această privință este interesant de amintit articolul pe care l-a publicat, în ultimul număr din revista „Das Reich", d-rul Goebbels, ministrul Propagandei Reichului, intitulat: „Chiar și încercările se pedepsesc", în care se arată că poporul german și Europa în general, așteaptă invazia anglo-americană pentru a i se răspunde așa cum se cuvine. Dar să nu uităm că în privința creerii celui de al doilea front între Londra și Washington se duc încă discuții privind armatele care ar urma să încerce invazia continentului. Englezii susțin că această invazie să o facă americanii iar aceștia cred că este mai bine să o facă armata engleză care este mai aproape de continent și mai bine pregătită...

Iar în timp ce la Londra, la Washington și la Moscova se discută, armatele germano-aliate înaintează repede în inima Caucazului iar trupele speciale de pe coasta Atlanticului așteaptă... invazia care nu se mai produce.

Aceasta este realitatea iar lorzii dela Londra, plutocrații dela Washington și proletarii dela Moscova pot discuta mereu. In definitiv fiecare face războiul cum poate...

«ROMÂNIA, ORÂNDUITĂ PE BAZE CORPORATISTE, VA AVEA UN MARE ROL IN NOUA EUROPĂ»

Bine cunoscutul cercetător italian, prof. Giuseppe Miceli, care de curând a fost invitat de institutul român pentru studiile corporative să țină o serie de conferințe la București, trimite prestigioasei publicații „Il nouvo occidente" de la Roma o lungă corespondență din capitala României intitulată „Corporativismo all'ordine dei giorno".

Autorul acestei corespondențe, după ce face o amplă dare de seamă asupra situației politice și economice a României și după ce arată marele rol pe care-l va juca România cooperatistă în noua Europă, scrie următoarele cu privire la bogățiile țării noastre:

„Ca să amintesc numai una din atâtea probleme pe care România mi le sugerează, trebue să spun că ea, fiind cea mai bogată țară în metan, va putea, consumând local acest gaz, să facă disponibile mari cantități de petrol pentru celelalte popoare cari duc lipsă. Pe de altă parte, România este un pământ de o rodnicie nemaiîntâlnită, — în mai puțin de o lună am văzut înverzind și înflorind arbori care-mi păreau la sosire uscați — care produce grâu fără a avea nevoie de îngrășeminte. Printr'o cultivare îmbunătățită acest grânar al Europei ar putea să-și sporească foarte mult producția cantităților indispensabile pentruca astfel să furnizeze țărilor care duc lipsă. In felul acesta balanța comercială română ar căpăta un echilibru perfect.

România este în acelaș timp o țară bogată și în alte resurse. Munții sunt acoperiți cu păduri dese, iar câmpiile sunt mai rodnice decât în alte părți. Subsolul este un nesfârșit depozit de bunuri: sare aur, argint, fier, cărbuni. Zăcămintele de petrol, mai cu seamă de-a lungul Carpaților dețin locul al doilea.

Astfel experiența pe care am căpătat-o în România îmi întărește optimismul, cu toate că-mi atrage atenția asupra gravității și complexității formidabilelor probleme pe care distrugerea bogățiilor pricinuite de război, le-a ... popoarelor și ocârmuitorilor. Multe din ele pot fi înfruntate încă de pe acum, în plin război, în vreme ce celelalte vor putea fi rezolvate numai printr'o organizație bine pusă la punct a muncii".

Apostolii satelor din provinciile desrobite în Capitala Țării: Grupul de învățători din Basarabia, Bucovina și Transnistria în fața Ministerului Propagandei Naționale, împreună cu d. prof. Al. Marcu, ministru subsecretar de Stat al Propagandei și d. prof. N. D. Smochină, președintele Consiliului Național Tranistrian

ASISTENȚA SOCIALĂ ȘI VIITORUL NEAMULUI

Asistența socială a luat naștere, din mila câte unei personalități cu influență și dare de mână, față de mizeria semenilor. In vremea vechilor conace cu pridvor și a boerilor cu tabieturi bătrânești, operele de filantropie au fost nenumărate. Ctitoriile de biserici boerești ca și ale Domnilor români, azilele și spitalele cele mai vechi sunt daruri ale familiilor cari n'au vrut să treacă prin viață, fără să-și lege numele de o operă trainică.

Cu prefacerile aduse de vremuri, vechile așezări de binefacere s'au dărăpănat, altele n'au mai luat ființă și mizeria s'a întins ca pecinginea, săpând însăși temelia neamului.

Numai când statul a înțeles ruina în care era târâtă clasa săracă a țăranilor și muncitorimii, din inițiativa autorizată a Minsterului Sănătății, s'a început din nou munca pe tărâmul ocrotirilor sociale. Lucrul a mers cu mai multă sistematizare, și-a extins binefacerile până în cele mai îndepărtate sate de munte, dar toate înfăptuirile au rămas cu caracterul lor de început sfios și țărănimea n'a putut fi cucerită pentru știință. Babele își slomnesc și azi bobii, descântă cărbunii cu ulcica cu apă, adună ierburi în asfințit și oblojesc rănile cu foae de pătlagină.

Pe deoparte, deci, inițiativa particulară se dovedise neîndestulătoare ca putere de răspândire și organizare a operei de ocrotire socială, iar înfăptuirile Statului puseseră până acum, doar primele pietre la temelia edificiului sănătății naționale. Singura soluție fericită, gândită de mulți, spusă de puțini, era realizarea unei întovărășiri a Statului organizator, cu contribuția particularilor filantropi.

Și iată că tocmai în vreme de război — sau poate tocmai de aceia — Consiliul de Patronaj reușește să înfăptuiască acest lucru.

Femeile române — infirmiere și îngrijitoare firești ale trupului și sufletului neamului — prezente la chemarea datoriei prin daruri și munca lor, formează azi, datorită Consiliului de Patronaj, un puternic nucleu din care se va desvolta mâine, marea armată a surorilor ocrotitoare.

Statul își îndeplinește cu prisosință îndatoririle pe cari și le ia; femeile — cele multe — trudesc pentru îmbunătățirile necesare vieții românești, dar rămâne ca filantropii să se numere cu milioanele, căci prea puțini sunt cei cari nu au nimic de dăruit.

Solidaritatea românească în fața suferinței, va dărui viitorului un popor mândru, de a cărui putere de viață să se teamă jivinele pădurii și dușmanii de dincolo de hotare.

Emilia Șt. Milicescu

Viaţa provinciei

PROBLEME SPECIFIC BASARABENE

Astăzi, când bugetul Statului e chemat să acopere cheltuelile unui războiu, care face parte din însăşi existenţa noastră ca popor, oficialitatea basarabeană a înţeles din capul locului, mai bine ca oricare alta din tot cuprinsul ţării, că anumite probleme trebuesc rezolvate prin chiar puterea de plată locală; scutind astfel bugetul general de anumite fonduri, a căror repartiţie nu mai poate fi satisfăcută cu uşurinţă în momentul de faţă.

Este vorba de acele probleme specific basarabene, din rândul cărora vom desprinde pentru ziua de astăzi, numai două; urmând să le relevăm pe rând ori de câte ori ni se va oferi prilejul.

Ne vom opri condeiul mai întâi asupra iniţiativei părintelui protoiereu P. Ţurcanu din Soroca, care visează de ani de zile pentru vechea cetate a lui Ştefan cel Mare, o catedrală demnă de domnia voevodală a aceluia care a fost ctitorul atâtor biserici şi mânăstiri moldoveneşti. Şi părintele Ţurcanu, ştiind că ţara este secătuită de arginţii necesari ridicării sfântului lăcaş, a făcut apel la caritatea publică; la acea inimă românească înţelegătoare a tuturor gândurilor pornite din duhul curat al apropierii omului de Dumnezeu!

Truda părintelui protoiereu P. Ţurcanu nu va fi zadarnică şi nu peste mult în cetatea Sorocii, se va aprinde gândul său curat pe crucea din turla catedralei ... cum o visează el, iubitorul de Hristos de pe malul Nistrului, limpezit de întunericul păgânismului.

O altă problemă, de plină actualitate, o formează repararea şcoalelor primare din întreaga Basarabie; şcoli cari în acest an urmează a fi în întregime deschise, pentru a se pune capăt odată pentru totdeauna mult trâmbiţatului analfabetism basarabean. Că acest analfabetism a existat, nimeni nu-l poate nega, dar să nu se uite că el nu era un produs al stăpânirei româneşti de după războiu, ci un sistem al fostei guvernări imperialiste ruseşti, de a ţine cât mai mult în întuneric minţile poporului basarabean, de orice naţionalitate. Stăpânirea românească din cei 22 de ani, a dat o deosebită atenţie şcoalei şi dovada o face numărul atâtor localuri de şcoală, ridicate pe tot întinsul acestei nenorocite provincii.

Şi cum bolşevicii în grabnica lor retragere au înţeles să pustiască în primul rând bisericile şi şcolile româneşti, grija d-lui Guvernator al Basarabiei s'a îndreptat, după cum era şi natural, către Şcoală. De aceea s'a şi luat hotărârea ca toate şcoalele primare, cari au suferit depe urma acestei retrageri, să fie de urgenţă reparate; urmând ca cheltuelile să fie suportate din aşa zisele fonduri comunale, înscrise special în bugetele comunelor; iar atunci când aceste fonduri nu vor putea acoperi costul reparaţiunilor, comunele se vor adresa guvernământului, pentru deschidere de noui credite.

Aşa a înţeles oficialitatea basarabeană să-şi rezolve problemele locale, fapt care ne obligă a-l releva, atât din punct de vedere al iniţiativei cât şi pentru a da un exemplu altor ţinuturi din cuprinsul ţării.

Al. Negură

IMPORTANTE REALIZĂRI ALE ŞCOALEI BASARABENE

Executarea unui program de mari proporţii.-Rolul dascălilor români din Basarabia în opera educativă şi de asistenţă socială

In extrem de grele condiţii i-a fost dat să-şi deschidă porţile, şcoala basarabeană, în anul 1941.

Urmele dezagregării morale existau cu prisosinţă şi în şcoală, după viforul de distrugere, pornit de materie contra spiritului, de anarhie contra arhiei, de josnicie contra eticei, de barbarie contra civilizaţiei, reprezentat de sinteza ideologică iudeo-slavistă.

Localurile suferiseră distrugeri şi transformări, materialul didactic şi bibliotecile arse, elevii anarhizaţi de pedagogia moscovită a dizolvării familiei, iar corpul didactic dezorientat şi în parte compromis. Mulţi din cei care trecuseră Prutul în 1940, erau acum pe front, neputându-se întoarce la catedrele lor, iar cei 2860 de învăţători, rămaşi sub soviete, erau supuşi operaţiunilor de revizuire. Aşa că, abia după demobilizările parţiale din 1941 şi după terminarea lucrărilor de încadrare ale reprimiţilor în învăţământ — adică pe la 20 Ianuarie 1942 — s'au putut umple golurile adânc simţite şi începe realmente un an şcolar.

In acelaş timp, d. Ministru I. C. Petrescu a elaborat un program general pe ţară, bazat pe realităţile sociale şi necesităţile naţionale, din a cărui realizare, şcoala basarabeană îşi face astăzi un punct de onoare.

Factorul de seamă în executarea acestui program, animatorul şi îndrumătorul întregii activităţi a şcoalelor de prim grad din toată Basarabia, este d. C-tin Cumpătă, inspector general, şef al învăţământului normal-primar şi seminarial.

Timp de 4 luni, corpul didactic al acestei Provincii a întrecut cu mult celelalte provincii ale Ţării, prin intensitatea muncii depuse, prin realizările efectuate în ritm neegalat, cât şi prin aportul imens adus în toate ocaziile dictate de chemările vremii şi imperativelor răsboiului nostru sfânt.

Cu toate aceste grele împrejurări, când totul a fost reînceput, au putut fi puse în stare de funcţiune 1972 de şcoli primare, având un număr de 208.327 elevi frecvenţi la cursul inferior, adică un procent de 82%, iar în cursul superior 23.320 elevi, un procent de 62% frecvenţă. Au predat la aceste şcoli, 2765 titulari, 2840 de învăţători reprimiţi, 606 suplinitori şi 154 maeştri şi maestre.

Invăţământul practic

Prin programul de 4 luni al Ministerului Culturii Naţionale, s'a dat o deosebită extindere învăţământului practic. Aceasta îşi găseşte o motivare nu într'o concepţie esenţial pragmatică, nici în descongestionarea unui învăţământ eminamente teoretic — căci nu l-am avut niciodată, — ci în cerinţele de natură sociologică care stau la baza structurii noului stat naţional.

Potrivit planului de executare a năzuinţelor practice s'au organizat în Basarabia 44 de centre practice mixte cele mai multe, având-le judeţul Cetatea Albă.

Un centru practic având şi internat pentru elevii cursului complimentar, dat ca model pentru organizarea celorlalte, de Conducătorul Statului, este la Făleşti jud. Bălţi.

Toate aceste centre au pe lângă săli de clasă şi ateliere, conduse de elemente calificate, loturi demonstrative pe întinderi de 10-30 Ha. care au fost lucrate numai cu elevi, după planul întocmit în colaborare cu agronomul regional.

Un număr de 4172 elevi şi eleve au frecventat cele 44 de centre practice, continuându-se activitatea şi în timpul verii. Pe lângă fiecare centru s'au înfiinţat câte 2-3 ateliere, bazate pe necesităţile locale, şi înzestrate cu unelte şi inventarul cuvenit.

Rezultatele au atras atenţia tuturor factorilor societăţii şi au trezit interesul sătenilor pentru ele.

Totalul atelierelor este de 181, fiind frecventate de 7509 elevi. Cu toate lipsurile inerente după ocuparea acestui pământ românesc, atelierele acestea au dat realizări uimitoare, putând, în afară de cerinţele şcolare, să execute comenzi în valoare de 188.366 lei.

In domeniul agricol

La îndemnul d-lui ministru I. C. Petrescu, ca şcoala să-şi dea randamentul ei şi în cadrul marei ofensive agricole, corpul didactic din Basarabia a răspuns prin fapte, a căror importanţă n'a fost cunoscută niciodată în trecutul nostru.

Pe lângă aportul moral, manifestat prin îndemnul către ţărani, cu întins largi braţele lor pe uneltele de lucru, muncind împreună cu elevii multe din loturile locale, sădind 5.138.218 m. p. pomi, legume şi zarzavaturi.

Pe lângă grădinile şcolare, au mai fost lucrate şi cultivate cu legume, în vederea aprovizionării cantinelor, 2.600.000 m. p. din loturile virane ale satelor.

In primăvara acestui an au fost plantaţi 486 mii pomi prin învăţători şi elevi.

Guvernământul Basarabiei a conferit medalii la 98 de şcoli cari s'au distins cu ocazia acestor plantaţiuni.

In opera de asistenţă

Corpul didactic şi-a adus contribuţia, atât în acţiunea de asistenţă pentru şcolari — acordată prin farmacii şi cantine şcolare — cât şi pentru ostaşi, răspunzând la toate chemările Consiliului de Patronaj, pentru susţinerea operelor sale generoase şi patriotice.

In cursul anului şcolar expirat au funcţionat 1171 de cantine şcolare, hrănind 88.434 de elevi săraci.

In acţiunea de susţinere materială, s'au acordat cantinelor 2.438.820 lei, numerar, iar în valoare de 3.693.400 lei s'au dat alimente. Copiii săraci şi cei deveniţi orfani, prin deportarea părinţilor lor de umanitarismul jidovesc şi moscovit, au găsit mângâierea şi ajutorarea în şcoală.

Cu excepţia unui singur judeţ, în toate celelalte, cantinele au fost bine organizate, afirmându-şi importanţa lor şi din punct de vedere educativ şi devenind incontestabile instituţiuni anexe şcoalei. In Chişinău, Bălţi şi Cetatea Albă au funcţionat cele mai bune cantine şcolare. Ele au fost bine îndrumate şi controlate. In anul viitor îşi au asigurată întreaga subsistenţă, iar prin dispoziţiile Directoratului, comitetele şcolare au prevăzut sume pentru înzestrarea cu vesela şi cele necesare pentru o funcţionare exemplară. In afară de sprijinul permanent al Consiliului de Patronaj, cantinele au fost obiectul atenţiei şi susţinerii autorităţilor administrative, sub îndemnul preţios al d-lui general Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei.

In ceeace priveşte latura de asistenţă exterioară a şcoalei, corpul didactic a răspuns cu tot sufletul la apelul Consiliului de Patronaj, adunându-i prin colectele ce le-a organizat în zilele consfinţite ajutării ostaşilor, orfanilor şi văduvelor de război, suma de 31.583.970 lei. Se mai adaugă articolele de îmbrăcăminte şi alimente, a căror valoare este destul de importantă.

In acţiunea educativă

Se cunoaşte starea disciplinară a elevilor, la începutul anului şcolar, când ei pierduseră respectul faţă de părinţi şi educatori, având în sufletul lor un an de influenţă pedagogică sovietică sau catehismul negaţiei valorilor culturii.

Invăţători şi părinţi au luat drumul Siberiei, fiindcă copiii lor deveniseră denunţători secreţi ai poliţiei criminale evreo-slaviste.

Se căuta dizolvarea puternicei noastre familii, care poartă reminiscenţa patriarhală romană, se intenţiona nimicirea credinţei sfinte care ne-a păstrat ca neam şi se concepea în catacombele filozofiei celor două rase păgâne, nimicirea unităţii noastre de sânge şi conştiinţei naţionale.

Şcoala a reacţionat. Ideia cultivării iubirei de patrie, de Neam, a dragostei faţă de armată, care duce peste hotare gloria patriei şi amintirea vitejiei străbunilor Daci, au fost puse drept călăuză şcoalei basarabene, prin programul d-lui ministru Petrescu.

Momentele istorice pe care le trăim au făcut obiectul celor mai însufleţite lecţii pentru educaţia naţională şi eroică a tineretului basarabean.

Pereţii claselor au fost frumos ornaţi. Colţul eroilor a ţinut trează conştiinţa copiilor, pentru jertfele bravilor noştri ostaşi. Sfintele icoane şi-au reluat locul de cinste şi către ele se îndreaptă astăzi privirile credincioase ale nevinovaţilor copilaşi, cu inimile turburate de acei care odinioară se intitulau pravoslavnici şi apărătorii românilor în faţa Bizantului!...

Opera şcoalei continuă

Acţiunea nu s'a oprit aici, căci în vacanţă, munca se continuă. Procesul de redresare şi creaţie se desfăşoară cu aceleaşi accente şi pasiuni. Alături de realizările practice ce se pot sconta în timp şi se evidenţiază vizibilităţii spaţiale, se duce o muncă de transformare a sufletelor, de formarea simţimintelor curat româneşti, pentru a fi apoi topite în marea conştiinţă naţională de Neam, de sânge, rasă şi gândire.

Trebuie să dispară individualismul criticist şi reacţionar, urme ale democraţiei, şi să-şi ia locul filozofia totului, în care naţionalul şi socialul constituie sinteza care dă formele superioare de stat autoritar ale lumii noui.

Pentru aceasta se impune revizuirea conştiinţelor de răspundere din domeniul şcoalei, românizarea didactică a oraşelor basarabene, punându-se moldoveni la locul pe care istoria trebuie să li-l dea, iar prin „organele de control" să se facă mai multă îndrumare şi mai puţin control.

Dealtfel şi în toate acestea, personalitatea Conducătorului învăţământului normal şi primar din Basarabia e o certitudine pentru viitor, că năzuinţele de transformare a societăţii româneşti prin şcoală, se vor traduce în temeinice consolidări de operă naţională.

Gheorghe I. Săndulescu

OAMENI ŞI FAPTE DIN SUDUL BASARABIEI

S'a împlinit mai bine de un an de când trupele Mareşalului Antonescu au desrobit pământul scump al Basarabiei.

Acum un an când am coborît la Ismail era foc şi pârjol.

Bolşevicii în fuga lor nebună au dat foc oraşului. Nu au apucat însă să-l distrugă.

A vrut Dumnezeu ca acest oraş să scape mai uşor, şi în cele din urmă gospodarul oraşului să înceapă opera de reconstruire şi organizare.

Acum un an pe fiecare casă distrusă sau fumegândă, stătea scris cu litere mari: „PE AICI AU TRECUT BARBARII".

Acei barbari cari îşi primesc astăzi sfânta pedeapsă dela Dumnezeu.

Am văzut atunci într'un Sfânt lăcaş de închinăciune, closet public, unde bolşevicii murdăreau divinitatea.

Asta la 24 Iulie 1941.

D. N. PETRESCU-NIKA
Primarul oraşului Ismail

Oraşul era plin de jale şi de sbucium. Casele ardeau, copiii plângeau, iar lumea scăpată de teroarea iudeo-bolşevicilor cădea în genunchi la picioarele celor ce veneau cu vapoarele în oraşul lăsat la 28 Iunie 1940, pradă hienelor dela Moscova.

Tristă şi dureroasă de amară a fost ziua de 28 Iunie 1940 la Ismail când hoardele roşii îşi anunţaseră venirea să cotropească ţinuturile scumpe şi dragi.

Tristă şi dureroasă, când vedeai pe răstignitorii lui Iisus în culmea fericirii, fâlfâindu-şi stindardul bestiilor roşii cu secere şi ciocan, bestii cari fug astăzi din loc în loc.

Ziua de 24 Iulie 1941 s'a răzbunat. Eroii Mareşalului Antonescu au bine meritat dela Patrie.

In această zi autorităţile civile refugiate, au intrat în oraşul Ismail să înceapă o nouă viaţă de redeşteptare naţională.

După un an de zile Ismailul a progresat în toate domeniile, şi aceasta datorită primarului Petrescu Nica, numit acum câteva luni în această demnitate.

D.sa a asfaltat strada principală, iar în prezent asfaltează alte străzi din centrul oraşului.

A rânduit parcurile publice cele vechi sau distruse din jurul Catedralei, sunt în curs de degajare.

Străzile cari aveau pivniţele şi subteranele surpate, le-a pavat şi le-a dat din nou circulaţiei.

Se continuă asfaltarea şi pavarea cu cărămidă refractară a trotoarelor stricate din jurul parcurilor.

S'au făcut la bariere parcuri. Astfel, s'a amenajat parcul deosebit de frumos dela bariera Bolgrad. Cele două bariere ale oraşului, Regina Maria şi Regele Ferdinand, le prelungeşte chiar acum până la Dunăre, fiind pline de gunoaie şi miaştini.

In şase zile numai, un teren din vecinătatea primăriei plin de gunoi, a fost transformat în parc şi pe care l-a intitulat „Parcul Victoriei".

In prezent primarul oraşului Ismail se ocupă cu lucrări de edilitate şi salubritate, secondat de colaboratorii săi alăturea fiind şi comandantul pompierilor militari Locot. Alexandrescu Virgil, un militar desăvârşit, dotat cu multă pricepere, spirit de organizare şi muncă constructivă.

D. Petrescu Nica, primarul oraşului Ismail, nu face altceva decât să scoată în evidenţă munca constructivă fără egal a nouei orânduiri româneşti.

In centrul oraşului s'a desvelit mai deunăzi monumentul Regelui Ferdinand I cel Leal, la care primarul oraşului a ţinut o impresionantă cuvântare.

Tot în centrul oraşului a fost distrus de bolşevici frumosul cazinou, mândria oraşului şi la care d-sa se gândeşte mereu şi se frământă pentru a obţine aprobarea pentru a repara şi transforma această clădire într'un palat cultural.

Ţin să fac o precizare că în curând, chiar cu aceste vremuri excepţionale, oraşul Ismail va fi exemplu de gospodărie, administraţie şi edilitate basarabeană.

Şi de ce? Fiindcă are în fruntea lui un primar care nu lipseşte dela nici o manifestare socială.

Un primar care se scoală la ora patru şi jumătate, pentru ca la cinci să fie în piaţă şi până la şapte să supravegheze personal operaţiunile de vânzare şi cumpărare ca astfel să nu să facă nici un fel de speculă pe piaţa oraşului ce-l îngrijeşte din zori şi până în noapte.

Sudul Basarabiei mai are un gospodar cinstit şi muncitor în persoana d-lui Gheorghe Nicolau, primarul oraşului Vâlcov, de care vom scrie imediat ce vom vedea faptele.

24 Iulie 1941 când funcţionarii publici s'au reîntors la Ismail s'a răzbunat pe acel 28 Iunie 1940, dela care nu le-a mai rămas decât amintiri urâte ce se şterg în fiecare zi puţin câte puţin.

Harnicul primar dela Ismail, român gorjean, să-i punem chipul în ziarul suferinţei şi al desrobirei basarabene, să-l cunoască toată lumea, iar cei interesaţi să vină să-i vadă opera.

Dumitru Moraru-Slivna

Mulţumire donatorilor Căminului Cultural „Ştefan Ciobanu" şi ai şcolii primare mixte No. 1 din com. Talmaz, jud. Tighina

In toamna anului 1941, după anul de chinuitor refugiu, reîntorşi la posturile noastre de apostolat cultural, mare ne-a fost bucuria de a ne vedea pe vechile meleaguri, dar prea mult ne-am întristat când n'am mai găsit nimic din înfăptuirile noastre de ani în şir.

N'am descurajat însă şi cu acelaşi elan am pornit munca de refacere culturală-naţională şi economică a satului.

Printre înfăptuirile mai de seamă a fost fixată şi reconstruirea bibliotecii Căminului local şi a şcolii primare Nr. 1 din localitate.

In acest scop, am apelat din partea Şcolii la bunăvoinţa d-lor directori şi colegi dela multe şcoli din oraşele ţării.

La apelul nostru, ne-au trimis în mod gratuit cărţi pentru copii, popor şi intelectuali, următoarele şcoli:

1. Şcoala primară nr. 1 fete Ploeşti.
2. Şcoala primară nr. 2 fete Ploeşti.
3. Şcoala de aplicaţie „Regina Maria" Ploeşti.
4. Şcoala primară nr. 1 băeţi Ploeşti.
5. Şcoala primară nr. 1 băeţi Craiova.
6. Şcoala primară nr. 1 Turnu-Măgurele.
7. Şcoala primară nr. 2 mixtă Braşov.
8. Şcoala primară nr. 1 fete Iaşi.
9. Şcoala primară mixtă „Carmen Sylva" Sinaia.
10. Şcoala primară nr. 1 băeţi Târgovişte.
11. Şcoala de aplicaţii de pe lângă Şc. normală fete Sibiu.
12. Şcoala de aplicaţii de pe lângă Şc. normală băeţi Buzău.
13. Şcoala de aplicaţii de pe lângă Şc. normală băeţi Deva.
14. Şcoala primară nr. 2 băeţi Timişoara.
15. Şcoala primară nr. 1 fete Braşov.

Şcoala primară nr. 1 mixtă Braşov

16. Şcoala primară nr. 1 mixtă Braşov.
18. Şcoala primară Ion Vidu, Lugoj.
19. Şcoala primară nr. 1 băeţi Câmpina.
20. Şcoala primară nr. 1 Găeşti.
21. Şcoala primară nr. 1 fete Sibiu.
22. Şcoala primară nr. 1 băeţi Sighişoara.
23. Şcoala primară nr. 1 băeţi Tulcea.
24. Şcoala de aplicaţii de pe lângă Şc. normală fete Măgurele-Ilfov.
25. Şcoala primară nr. 1 băeţi Calafat-Dolj.
26. D-na învăţ. Filomela Alevra Găeşti.

La apelul Căminului cultural, trimis în acelaşi scop au răspuns prin donaţii de cărţi, următoarele şcoli secundare şi edituri:

1. Liceul militar Iaşi.
2. Colegiul Naţional, Craiova.
3. Liceul Dinicu Golescu, C. Lung Muscel
4. Librăria Hachette, Bucureşti.
5. Edi[t]ura Eminescu, Bucureşti.
6. Editura Ideia, Bucureşti.
7. Editura Ramuri, Craiova.
8. Editura Ciurcu, Braşov.
9. Redacţia revistei Satul.
10. Redacţia revistei Isvoraşul.

Cele mai multe donaţii au fost însoţite de frumoase scrisori de încurajare.

Fapta donatorilor noştri merită a fi situată printre operile de cultură naţională. Ea va rămâne vie în mintea şi inimile românilor, din acest sat grănicer la Nistru.

In numele tuturor iubitorilor de slovă şi lumină românească de aci, le aducem prin ziarul „Basarabia" călduroasele noastre mulţumiri, pentru frumoasa şi pilduitoarea lor danie culturală.

ŞTIRI DIN CAHUL

Incendiu

La locuinţa d-lui Trifan Andrienescu din str. Crăciunescu, a izbucnit un mare incendiu, care din cauza vântului a cuprins şi casele vecine. Secţia de pompieri de sub conducerea d-lui plot. major Gh. Dumitraşcu a sosit imediat la faţa locului şi prin eforturi demne de admiraţie a reuşit să localizeze incendiul care ameninţa să se întindă asupra întregului cartier.

In timpul operaţiunilor de stingere, plot. major Dumitrescu era să cadă pradă flăcărilor, dacă nu era salvat de un ostaş pompier.

Atragem atenţiunea că secţia de pompieri din localitate este dotată cu material insuficient şi un efectiv mic de oameni, faţă de incendiile care pot lua proporţii catastrofale într'un oraş în care majoritatea caselor sunt acoperite cu stuf. Se impun măsuri urgente de îndreptare.

Deschiderea cooperativei „Infrăţirea"

Cooperativa „Infrăţirea" a membrilor corpului didactic a deschis un magazin de librărie în centrul oraşului. Această înfăptuire cooperatistă se datoreşte străduinţelor depuse de d-nii Marin Moise, N. Tocu, I. Solomon, B. Leu şi I. Pârvu. Cooperativa se bucură şi de concursul preţios al d-lui C. Romaşcu, preşedintele federalei „Plugarul".

Gradaţiile învăţătorilor

Gradaţiile de vechime cuvenite învăţătorilor pe data de 1 Aprilie a. c. nu au fost înmânate până acum şi nici nu s'au achitat cuvenitele drepturi băneşti.

O lămurire din partea Directoratului cultural din Chişinău este necesară.

O FRUMOASĂ SERBARE ORGANIZATĂ DE SUBCENTRUL P. P. DIN SIREŢI-LĂPUŞNA

In ziua de 26 Iulie 1942 în comuna Sireţi, judeţul Lăpuşna a avut loc o frumoasă serbare organizată de către Subc. P.P.E.E. condus de către d. subl. rez. Băltatu Nicolae.

Incă de dimineaţă satul întreg îmbrăcase haina de sărbătoare. Toată lumea aştepta cu nerăbdare începutul serbării unde aveau să-şi vadă producându-se feciorii şi fiicele, ca rezultat al unei educaţii zi de zi, căpătată în cadrul P.P. şi Extraşcolare.

La orele 16 în faţa a peste 2500 spectatori, atât localnici cât şi din împrejurimi, serbarea, onorată cu prezenţa d-lor Lt. colonel Tariev Cristofor, comandantul subins. P. P. E. E. Lăpuşna, locot. Balmuş T. comand. centr. P.P.E.E. Budeşti, Ins. sc. Borlacu, precum şi celelalte autorităţi din comună şi regiune, începu, intonându-se „Imul Regal" de către pionturile celor aproape o mie de tineri ai comunei. Cuvântul de deschidere a fost rostit de către d. slt. rez. Băltatu Nicolae care prin cuvinte mişcătoare a arătat originea, evoluţia şi însemnătatea instituţiei P.P.E.E. pentru educarea şi formarea Tineretului Român. A urmat apoi desfăşurarea unui bogat program artistic, alcătuit din: recitări, dialoguri, coruri, dansuri naţionale şi piese de teatru. Corul format din 60 T. P. şi extra şcolari băieţi şi fete au executat cântece patriotice şi populare, fiind condus de către mult apreciatul cântăreţ Chironet Andronic. Dansurile naţionale din toate regiunile ţării au fost reprezentate de către tinerii şi tinerele subc. sub minuţioasa conducere a tinerei învăţătoare d-ra Băblea Ludmila. Serbarea s'a terminat printr'o reprezentare a unei reuşite scene din războiul actual, în care au luat parte o sută T. P. şi care scenă a fost trăită şi aranjată de către comandantul susnumitului subcentru.

La orele 20 în marşurile naţionale: „Deşteaptă-te Române" şi „La arme" programul artistic a luat sfârşit. Serbarea a avut un răsunet puternic în sufletele spectatorilor şi a produs o frumoasă impresie în sufletele participanţilor.

PLUGARI!

Faceţi ogoare îndată după seceriş.

Ogorul de vară e temelia unei bune plugării. Cel mai mare spor la semănăturile de toamnă îl dă ogorul făcut cât mai timpuriu.

DIN CHILIA NOUĂ

Dela serviciul veterinar

In cadrul expoziţiei economice dela Chişinău ce va avea loc în această lună, serviciul veterinar al judeţului Chilia, condus de medicul veterinar Nicolae Alexandru, va reprezenta acest judeţ cu nenumărate soiuri de animale.

Astfel va fi prezentat la această expoziţie sindicatul pentru creşterea calului trap din comuna I. G. Duca. Acest sindicat va prezenta 10 exemplare dintre care şi un armăsar pur sânge. Judeţul Chilia va participa la expoziţie cu un număr de 10 tauri, 20 vaci, 10 junci, 5 taurasi, 20 oi şi 10 mieluţe Karacul. D. doctor Nicolae Alexandru a terminat selecţionarea animalelor ce vor fi expuse la această expoziţie.

Asigurarea pescarilor preparatori

Imediat după inspecţia d-lui dr. Anghel, directorul general al Casei centrale a asigurărilor sociale la Chilia şi Vâlcov, au fost delegaţi din partea acestei instituţii d-nii Pătraşcu şi Vitali funcţionari ai oficiului asigurărilor sociale din Galaţi pentru ca să facă includerea în asigurările sociale a pescarilor preparatori cât şi a personalului din cooperative şi cherhanale pescăreşti la care se adaugă meseriaşii şi funcţionarii comerciali.

S'au asigurat până în prezent 200 de inşi, urmând să fie incluşi încă 400 din regiunea Vâlcov şi 600 din Jibrieni. Au fost asiguraţi pe data de 1 August 1941 sau de atunci când şi-au început activitatea comercială sau industrială. Concomitent cu aceasta s'a înfiinţat şi un dispensar medical la Vâlcov, aprovizionat cu medicamente şi ustensile medicale necesare, sub conducerea d-lui dr. comunal Corăci Ion. Este locul să menţionăm importanţa acestui dispensar medical în Delta Dunării pentru masa pescarilor preparatori şi a muncitorilor din împrejurimi, care vor primi de aci înainte asistenţă medicală atât pentru ei cât şi pentru familiile lor, aci unde bântue paludismul şi alte maladii sociale.

Până la evacuare nu s'a făcut nimic în acest domeniu. Era la Vâlcov o doctoriţă specializată la Odesa: Ghestevici Margulies care, spre ruşinea acelora care au numit-o medică comunală, nu ştia să facă nici o injecţie, dar câştiga milioane.

Personalităţile de vază din trecut nu s'au ocupat serios de acest lucru şi chiar dacă au vizitat Delta s'au mulţumit numai să se informeze şi să facă excursii, însă fără să păşească la realizări.

Organele superioare din asigurările sociale vor avea de astăzi înainte în grijă Delta Dunării, atât de bogată în măreţii şi deziluzii.

Cetăţenii Basarabiei care se vor adresa autorităţilor străine vor fi aspru pedepsiţi

D. general Constantin Gh. Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei a dat o ordonanţă prin care pune în vedere populaţiei că este cu desăvârşire interzis să se adreseze autorităţilor statelor străine pentru chestiuni ce cad în resortul autorităţi româneşti. Ordonanţa specifică faptul că s'au găsit unii cetăţeni de origină streină sau chiar română care trecând peste capul autorităţii româneşti s'au adresat autorităţilor străine. Ordonanţa prevede că acela ce se vor adresa pe viitor autorităţilor străine vor fi condamnaţi la doi ani muncă la plată.

Viața Chișinăului

TOT IN CHESTIA ZAHĂRULUI

Am scris intr'unul din numerele trecute ale ziarului nostru despre problema zahărului. Nota aceea impusă nouă la stăruinta cititorilor noştri, a avut un efect cu totul neașteptat.

A trebuit să infruntăm acuzatia de a nu fi reprodus decât foarte „ceva" lucruri prea inofensive, fată de aspectul real pe care îl are problema zahărului.

Mărturisim că am căutat să nu expunem decât cele stiute din relatările acelora care au avut grijă să ne informeze și revenim azi din nou, cu alte elemente pe care le primim cu mai multă satisfactie decât reproșurile ce ni s'au făcut.

Elementele noui in chestiunea zahărului, judecând — după interesul stârnit — preocupă un public foarte numeros și sunt de bună seamă mai puțin inofensive.

Ni se precizează că pentru distribuirea cotei pe Iunie au fost repartizate negustorilor și oficiilor de aprovizionare 68.000 kgr. de zahăr.

Această cantitate a fost pusă pe piată spre a se distribui celor 65 de mii de persoane, pentru care s'au emis cartele de către serviciul respectiv al Primăriei.

Asa dar s'a pus in vânzare o cantitate de 3000 kgr. zahăr in plus peste necesitățile consumului.

Unde se află cele 3000 kgr.? Ce s'a făcut cu ele?

Oficiul de aprovizionare a personalului C. F. R. a căpătat 7000 kgr. de zahăr pentru acest personal. S'a constatat insă că din această cantitate nu s'a distribuit decât 1.000 kgr. pentru restul de 6000 kgr. nu s'a dat justificare și nici nu au fost restituite Primăriei ca nedistribuite.

Pentru lămurirea acestui caz a fost sesizat Parchetul, care va face lumină și va sancționa pe cei vinovați.

Până atunci insă, dacă admitem că in cele 6000 kgr. intră și cele 3.000 kgr. plusul peste numărul persoanelor inscrise cu cartele, restul de 3000 kgr. au fost luate populatiei: 3000 de persoane au rămas fără zahăr.

De bună seamă, astfel cooperativa „Nădejdea" n'a putut să indestuleze nici cel puțin pe membrii ei. Si nu găsim o explicație satisfăcătoare faptului că se dă zahăr unor negustori, care speculează pe cumpărători in chip neingăduit, obligându-i să cumpere și alte produse și nu se dă unei instituțiuni cum este cooperativa „Nădejdea", ca aceasta, cel puțin să-și indestuleze membrii.

Se sprijină astfel n[illegible]culant și se prejudiciază un comert onest, fiindcă membrii cooperativei respective neputând avea ce le trebue aici își vor lua rămas bun dela cooperativă, ceeace e foarte logic și natural.

Nu e vorba de oficiul suscitat, al cărui caz nu s'a putut prevedea. E vorba insă de unii negustori cu nume cunoscute in materie de contraventie la onestitatea negustorească.

In ceea ce privește pe aceștia din urmă iată lucrurile pe care le aflăm:

Sunt locuitori care s'au grăbit să ia ratia de zahăr pe Iunie inainte de vreme. Astfel, ei nu au luat decât ratia reglementară de 500 gr. Cu bonul căpătat contra 500 gr. s'a justificat deci 1 kgr. de zahăr. Ce s'a intâmplat cu diferenta?

Dar comerciantii au căutat pe cât le-a fost posibil să reducă ratia de zahăr pe care au distribuit-o.

Un cititor ne spune că prezentându-se să-și ia zahărul pe Iunie, negustorul a căutat să-i scadă din ratia pe Iunie cea luată pe Maiu ca și cum i-ar fi fost dată in contul bonului Nr. 2.

Numai pentrucă era la mijloc un intelectual care a știut să insiste, negustorului nu i-a reușit trucul.

Ni-se semnalează deasemenea că numeroși negustori au dat zahăr cu lipsă la cântar.

Zahărul e un articol deficitar obicinuesc să se plângă negustorii și totuși toți băcanii se bat pentru el.

Care să fie motivul? Dacă nu luăm decât zahărul ce rămâne negustorului in mod absolut cinstit in schimbul ambalajului chiar numai pentru aceasta merită să se agite.

Resturile sporite prin folosirea unor săculete speciale fabricate ca să fie cât mai grele, sporite prin lipsurile la cântar și alte manevre mai mult sau mai puțin „oneste" alcătuesc stocul pentru comerciantul clandestin la preturi de 4 și 5 ori mai mari decât cele legale, cu care se aprovizionează Odesa, cofetăriile din localitate și cel c[illegible] le dă mâna și plătesc mai mult...

Există o modalitate de a pune capăt acestei situatiuni. O modalitate pe cât de sigură pe atât de simplă: să se taie cota de zahăr negustorilor ce nu inteleg s'o distribue in așa fel ca să nu prejudicieze prestigiul autorității publice.

DELA A. C. F. ŞI A. C. T. CHIŞINĂU

Corul asociatiei A.C.T. și A.C.F. filiala Chișinău face repetiții corale în fiecare Miercuri, Sâmbătă și Duminică intre orele 19-21. Toți amatorii de muzică sunt rugați să se inscrie in acest cor, care este alcătuit afară de membrii asociatiei din functionari și intelectuali.

*

Asociatia A.C.T. și A.C.F. *in dorința de a infiinta o orchestră simfonică cu profesioniști și amatori, invită pe această cale pe toti cei care doresc să facă parte din o asemenea orchestră, să treacă pela sediul asociatiei str. Alexandru cel Bun 105 in fiecare Vineri intre orele 5-8 seara, când se fac repetiții și se primesc noi inscrieri.*

*

Secția sportivă a A.C.T.-ului din Chișinău a obținut dela Guvernământul Basarabiei o subvenție în sumă de lei 350.000.

Din această sumă s'au și procurat o parte din materialele și echipamentul necesar inzestrării acestei secții.

ŞTIRI BISERICEŞTI

Arhiepiscopia Chișinăului a primit o adresă din partea Sfintei Mitropolii a Moldovei și Sucevei prin care se comunică, să protosinghelul Valerie Mandric slujitor la Mânăstirea Agaţie și ieromonahul Modest Bădulescu dela Schitu Bisericani jud. Neamţ au fost caterisiți și excluși din monahism pentru abateri dela viața monahală. Şi ca atare aceștia nu pot fi primiți la nici o mânăstire.

*

Cum se va face detașarea preoților din țară în Transnistria. — *Arhiepiscopia Chișinăului a trimis tuturor protoieriilor o adresă prin care atrage atențiunea P. C. Potoierei și prea cuvioșilor stareți ca să recomande pentru detașare in Transnistria numai elemente vrednice și care au pregătire și aptitudini misionare.*

Nu se va putea aproba plecarea in Transnistria decât acelor preoți care lasă suplinitori in regulă, au biserica și casa parohială in bună stare și nu au sectanți in parohii.

Sfânta Arhiepiscopie a Chișinăului a cerut prea cucernicilor protoierei să comunice de urgență ce obiecte bisericești, veștminte și cărți, au donat parohiile și mânăstirile din Basarabia pentru credincioșii din Transnistria.

Aceasta pentru a avea evidența obiectelor donate sau împrumutate.

*

Protoieriile din cuprinsul Arhiepiscopiei Chișinăului au primit un ordin dela arhiepiscopia Chișinăului, prin care li se pune in vedere să raporteze de urgență toate lucrările proiectate și eventual realizate in fiecare parohie in vederea proslăvirii eroilor *căzuți pe câmpul de onoare (cimitire, mausolee, troițe)*. In tablourile ce se vor trimite se va specifica de cine este dirijată lucrarea pentru cultul eroilor, precum și rolul ce-l au preoții din parohii in această operă de venerare a celor care și-au sacrificat viața pentru desrobirea Basarabiei.

FARMACIILE DE SERVICIU

In cursul lunei August vor face de serviciu farmaciile din localitate ni ordinea următoare:

Lon Săuţeanu din str. Mihai Viteazu 21 in zilele de 4, 10, 16 și 22 August. Olga Chiccorov din str. Unvresităţii No. 8 în zilele de 5, 11, 17 și 23; Em. Doniga din str. Regele Ferdinand No. 111 în zilele de 6, 12, 18, 24. Maria Arsene din str. Cuza Vodă No. 18 in zilele de 1, 7, 13, 19, 25; E. Popescu din str. Alexandru Cel Bun lângă teatrul Național in zilele de 2, 8, 14, 20 și 26 și Paula Dragan din str. Carol No. 25 in zilele de 3, 9, 15, 21 și 27.

INAUGURAREA NOULUI LOCAL AL SOCIETĂŢII «CRUCEA ROŞIE» FILIALA CHIŞINĂU

Darea de seamă asupra activității Societăţii.-Cuvântarea d-lui General de Corp de Armată.-Vasile Atanasiu.-Distribuirea brevetelor mai multor infirmieri din Chişinău

Duminică 2 August a. c., orele 11 jum., a avut loc in cadrul unei frumoase solemnități, inaugurarea sediului soc. „Crucea Roșie" filiala Chișinău, la care au participat: d-na și d. general Vasile Atanasiu, d. general Popovici din Chișinău, doamna și d. col. Anibal Dobjanschi, primarul municipiului, d-na Pellvan, președinta soc. „Crucea Roșie" filiala Chișinău, d. dr. col. Stamatiu, șeful spitalului militar din Chișinău, păr. Alexandru Sevoznicu, consilier referent al secției culturale, d. dr. cpt. Dimitriu, șeful spitalului nr 272 Chișinău, d. Gociman directorul afacerilor administrative, din Guvernământul Basarabiei, d. Nae Popescu, delegatul ministerului Propagandei Naționale pe lângă Guvernământul Basarabiei, d. dr. Lisievici directorul sănătății din Basarabia, păr. Simion Neaga, parohul parohiei „Unirea", d. prof. Draganciu, directorul liceului industrial d. prof. Dragomir, d-na prof. Florian, precum și un număr însemnat de infirmiere și doamne din inalta societate a Chișinăului ce lucrează in cadrul soc. Crucea Roșie.

La orele 12 s'a oficiat slujba sfințirii apei de către un sobor de preoți alcătuit din P. C. Părinți: consilier Al. Sevoznicu, păr. Simion Neaga, etc.

S'a săvârșit apoi un polihroniu pentru sănătatea M. S. Regelui Mihai I și a Reginei Mamă Elena, precum și pentru sănătatea d-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român, a d-lui general de Corp de armată Vasile Atanasiu, precum și pentru toți acei cari activează in cadrul soc. Crucea Roșie.

Activitatea soc. Crucea Roșie, Filiala Chișinău

Terminându-se slujba religioasă a luat cuvântul d-na Pelivan, președinta filialei Crucea Roșie din Chișinău, care a spus printre altele următoarele:

„După o veche tradiție a țării noastre M. S. Regina Mamă Elena a luat sub ocrotirea și Inaltul Său patronaj Societatea noastră, Crucea Roșie și de aceia primul nostru cuvânt de recunoștință il adresăm M. S. Regina Mamă Elena.

In continuare d-sa arată că in războiu bărbatul luptă cu brațele înarmate pentru apărarea Patriei, Femeia trebue să-l ajute cu o inimă plină de dragoste și devotament, cu convingerea că indeplinește o datorie patriotică, acolo unde priceperea și puterea ei pot fi necesare, dovedind astfel solidaritatea națională care nu se poate manifesta decât în momentele de mare cumpănă pentru Patrie și Neam.

După ce face un scurt istoric al intemeierii Soc. „Crucea Roșie" dela Geneva, d-sa arată demersurile făcute pentru înființarea unei astfel de societăți în toate țările din Europa. In România soc. „Crucea Roșie" a luat ființă în ziua de 4 Iulie 1876. Țara noastră este printre primele care s'a legat să respecte învoiala dela Geneva, prin care statele semnatare garantau să se poarte omenește cu răniții și in general cu toți acela ce nu se pot apăra în timp de război. In acest fel „Crucea Roșie" Română este membră a „Crucii Roșii" internaționale dela Geneva.

Abia înjghebată „Crucea Roșie" română și-a inaugurat activitatea sa în războiul Sârbo — Turc dela 1876, când a trimis în Serbia prima sa ambulanță, îngrijind în timp de 6 luni peste 6000 de răniți. După un an țara noastră începe războiul pentru Independența Țării. „Crucea Roșie" română își arată pentru prima oară binefacerile sale, trimițând două ambulanțe în apropierea primelor linii unde își fac pe deplin datoria. Organizează la Turnu Măgurele și in diferite orașe ale țării spitale pentru îngrijirea celor 5541 răniți, cheltuind aproape jumătate milion lei, sumă care in valuta de astăzi se ridică la mai multe milioane de lei.

Un rol însemnat l-a avut „Crucea Roșie" în războiul din Balcani din 1885 dintre Serbia și Bulgaria, precum și în războiul balcanic din 1913 la care a luat parte și țara noastră.

Cu desfășurarea războiului mondial „Crucea Roșie" română vine în ajutorul prizonierilor și refugiaților sârbi, iar în anul 1916 — 1919 în lupta crâncenă a frontului și în durerile refugiului Crucea Roșie" română a alinat multe și grele suferinți, înființând 57 de spitale, în care au fost îngrijiți peste 150 000 răniți.

In acest răstimp Crucea Roșie Română s'a îngrijit și de populația civilă înființând cantine în București și alte orașe ale țării și distribuind îmbrăcăminte populației nevoiașe. Deasemenea s'a îngrijit de miile de refugiați precum și de micii cercetași, care însoțind armata în Moldova s'au răzlețit de familiile lor.

Omagiu de recunoștință pentru Marea noastră Regină Maria

Nu putem uita, spune d-na Pelivan în continuare, pe Marea noastră Regina Maria, care prin graiu viu și prin faptă a ajutat și a încurajat această societate in timpul războiului mondial și după acela.

Mai departe, d-sa arată activitatea „Crucei Roșii" Române după pentru ajutorarea refugiaților Cehi și Polonezi in urma declarării războiului Germane — Ceh și Germane — Polonez. Mare a fost rolul acestei societăți in zilele de mare doliu pentru țara noastră, adică în timpul cedării Basarabiei și Bucovinei de Nord, când mii de Români au căutat să se refugieze in grabă in țara rămasă liberă. In aceste zile de mare doliu, Crucea Roșie Română și-a indeplinit cu prisosință datoria, strângând și ajutând pe refugiați cu peste 50 milioane lei.

La 22 Iunie 1941 începe războiul pentru desrobirea Basarabiei și Bucovinei de Nord. „Crucea Roșie" pornește la muncă grea, organizând spitale de campanie și de zonă interioară, in care infirmierele „Crucii Roșii" au dat și muncă și suflet. Deasemenea a organizat cantine prin orașe și gări și chiar până in apropierea frontului, unde obuzele cădeau in jurul lor.

Pentru incadrarea formațiilor sanitare ale „Crucii Roșii", in caz de mobilizare și care să fie folosite la nevoie și in timp de pace, „Crucea Roșie" a făcut școli pentru formarea surorilor infirmiere voluntare, printr'o pregătire specială de 2 ani. Pentru a pregăti materialul necesar spitalelor de război și pentru a se trimite soldaților depe zonă îmbrăcăminte de lână și rufărie curată, „Crucea Roșie" a organizat un atelier de rufării și de tricotaje, in care au fost angajate ca lucrătoare soțiile soldaților concentrați.

Pentru combaterea bolilor sociale a construit 10 centre sanitare și 3 dispensare din care 6 in Basarabia și 4 in Transilvania de Nord.

Mai departe d-sa arată ajutorul pe care l-a dat Crucea Roșie Basarabiei in timpul marilor secete, precum și refugiaților transnistrieni.

Un cuvânt de mulțumire pentru sprijinitorii Soc. „Crucea Roșie"

După această succintă dare de seamă, d-na președintă Pelivan aduce viile ei mulțumiri tuturor sufletelor românești, care s'au apropiat de opera acestei societăți și au ajutat-o in înalta ei misiune. D-sa aduce călduroase mulțumiri d-lui general V. Atanasiu, care atât moralicește cât și cu materialele date din depozitul de strângere, a venit in ajutorul filialei Chișinău. Aceleași mulțumiri — spune d-sa — le aducem tuturor serviciilor armatei care ne-au înțeles și ajutat. In toamna anului 1942, am primit dela un domn colonel anonim 11 mese și 23 taburete lucrate la regiment.

Mulțumim d-lui colonel inspector Meculescu, care a donat paturi pentru două saloane, mulțumim d-lui ministru al sănătății care la cererea mea a trimis prin d. dr. Lisievici, conducătorul Directoratului Sănătății din Basarabia 200 mii lei ca să reparăm clădirea pe care am inaugurat-o astăzi și să instalăm un spital, care împreună cu localul ministerului unde funcționează școala de infirmiere să formeze o singură conducere. Mulțumim inspectoratului sanitar, care prin serviciul tehnic a controlat și a condus reparațiile de tencuit și zugrăvit ale acestui local. Deasemenea aducem mulțumiri conducerii liceului industrial din Chișinău care a executat fierăria, broaștele dela uși și ferestrele uzinei de apă care a executat instalarea apei, d. dr. Lisievici care a fost alături de conducerea soc. Crucea Roșie filiala Chișinău și care a dat materialul necesar acestui local. La sfârșit d-sa mulțumește cu adâncă mișcare sufletească elevelor din școlile din Cluj, ale căror căni de ceai și o parte din cearceafe strânse pentru spitalul școalei, au ajuns la noi.

Cuvântarea d-lui general de Corp de Armată Vasile Atanasiu

A luat apoi cuvântul d. general Vasile Atanasiu, care făcând o privire retrospectivă asupra războaielor ce le-a purtat omenirea in decursul timpurilor, arată că înainte vreme războaiele aveau proporții mult mai mici in comparație cu cele din ultima vreme. Au fost timpuri — spune d-sa — când două armate ce se găseau în luptă puteau să hotărască soarta războiului. Cu vremea, războaiele au luat proporții formidabile, ajungându-se la aceia ca ele să fie purtate de națiuni intregi.

Din nevoia de a se veni in ajutorul răniților, refugiaților, prizonierilor și chiar populației civile, a izvorit ideia asistenței sociale. Cea dintâi societate care a căutat să vină efectiv in sprijinul armatelor luptătoare a fost Crucea Roșie. Ea face corp comun cu oștirea. Această societate trebue ajutată pentru ca este a noastră. Ea își are existenta in opera de asistență socială și se încadrează perfect în celelalte societăți de asemenea natură care lucrează intens pentru a veni în ajutorul țării in momentele grele.

In continuare d-sa arată că sub regimul inoitor de țară al d-lui Mareșal Ion Antonescu, a luat naștere societatea Consiliului de Patronaj care reprezintă întreaga operă de asistență socială din țara noastră. Tot ce este suflet românesc înjghebat in diferite societăți de asistență socială, care lucrează sub înalta egidă a Consiliului de Patronaj de sub conducerea d-nei Mareșal Maria Antonescu, trebue să contribuie efectiv la alinarea suferințelor mulțimi și la ridicarea țării.

Nația Românească trebue să răspundă spontan la chemarea imperativă a vremii

Referindu-se la afirmația făcută de d-na Pelivan că societatea „Crucea Roșie" nu are fonduri dela Stat, d. general de corp de armată Vasile Atanasiu spune că poporul este acela care ajută toate societățile de binefacere. Nici una nu ar exista dacă n'ar fi înțelegerea cuvenită din partea întregii națiuni române. Această înțelegere poate fi de ordin material și de ordin moral. Totul însă se bazează pe înțelegerea pe care trebue s'o avem cu toții pentru a ridica societățile de asistență socială la înălțimea cuvenită. Armata se pleacă cu toată cinstea înaintea vechei societăți Crucea Roșie, care a adus și aduce și astăzi atâtea foloase.

Războiul, spune d-sa, este crâncen. El se duce astăzi cu cea mai mare amploare la mari depărtări de granițele noastre și luptele ce se dau în momentul de față sunt mult mai grele. Să nu uităm o clipă în liniștea noastră de aici că în Kaucazia, pe Don, spre Stalingrad și în alte multe părți ale frontului și în special în Sud, se dau lupte sângeroase la care participă unități românești. Cu toții trebuie să ducem o viață sobră, o viață profundă, să ne gândim în permanență la cei ce-și varsă sângele în îndepărtatele stepe ale Rusiei, unde ei nu precupețesc nimic, pentru a ne da nouă siguranța necesară.

In aceste momente unice prin care trece Neamul Românesc, înălțat de brava lui armată pe cele mai înalte culmi ale gloriei, fac un apel călduros către Dvs., apel care trebuie să meargă mai departe. Intreaga nație trebuie să răspundă spontan la chemarea imperativă a vremii și să contribuim cu toții la alinarea suferințelor și la acoperirea nevoilor de care are trebuință brava și victorioasa noastră armată.

Toți trebuie s'o ajutăm, fie cu bani, fie cu prestare de muncă. Aceasta mai ales astăzi, când trecem printr'o criză așa de mare și când popoarele care sunt angajate în lupta pentru biruința definitivă a bolșevismului trebuie să-și mobilizeze toate forțele pentru a ajunge la țelul final: Victoria.

Poporul român trebue să fa-

(Continuare în pag. 4-a)

TRIBUNA CITITORILOR

SUNTEM RUGAŢI de un grup de cititori să mulțumim Primăriei Municipiului nostru și o facem cu deosebită plăcere, pentru faptul că a dispus și a realizat in foarte scurt timp închiderea cu cărămizi și pietre aproape a tuturor ferestrelor și ușilor dela locuințele dărimate și incendiate de bolșevici.

Faptul acesta e important fiindcă prin el se înlătură următoarele defecte: 1. Jefuirea teracotei și ușilor de la sobele rămase încă în picioare, 2. împiedicarea de a mai deveni aceste ruine closete publice, 3. aspectul prea urît ce-l prezentau și 4. loc de refugiu pentru vagabonzii și pungașii străzilor.

De astăzi înainte inconvenientele de mai sus sunt înlăturate...

*

AM PRIMIT o carte poștală scrisă la mașină și expediată în ziua de 29 Iulie a. c., în care ni se desvălue lucruri grozave despre un mare comerciant de pe strada Mihai-Viteazul din Chișinău. N'o putem publica la această rubrică, fiindcă chiar dacă nu ne-am îndoi de bunăcredința „cititorului nostru serios", totuși faptul că n'a binevoit să-și pună numele și adresa, ne obligă s'o menținem deocamdată în mapa „Tribunei cititorilor".

Așteptăm numai ca să ne dea numele și adresa, verificată de noi, și vom publica-o de urgență.

Ținem să precizăm cu acest prilej, că tot ce-am publicat până în prezent în acest colț al cititorilor, își are bine identificați autorii. E necesară această acuratețe, pentru a putea proba oricând veracitatea celor scrise și mai ales pentru a nu da prilej altora să tălcuiască ceeace ne trimit cititorii drept „insinuări și calomnii".

Inţelegem să remediem o stare momentană de lucruri și nu să fim răspânditorii unor „socoteli" personale.

Deaceea, pe viitor ca și până astăzi, nu vom publica ceea ce se va dovedi că e scris fără curajul răspunderii, mai ales atunci când cel ce relatează este însuși „pățitul" sau martorul ocular al observației pe care vrea s'o aducă la cunoștința celor în drept și deci n'ar avea nici un motiv să se ascundă de redacție.

In categoria aceasta, bineînțeles, nu intră relatările verbale, care prin simplul fapt că sunt făcute de o persoană cunoscută de noi, îndeplinesc condițiunile unui obiectivism strict și de bună credință.

Deasemenea stăm la dispoziția autorităților de a da lămuririle necesare la ceeace observă cetățenii.

*

O DOAMNA a ținut foarte mult într'una din zilele trecute să mărturisească următoarele pentru această rubrică:

Pe străzile: Al. Cotruță, Buna-Vestire, Nistrului, toți locatarii vorbesc aproape numai rusește. Dimineața în special, când „gospodinele" pleacă la piață, vociferează pe tot largul străzilor numai în limba lui Stalin. Aceasta până ce ajung aproape de piață, când o întorc dintr'odată pe românește, fiindcă acolo poate să le audă cineva.

Copiii lor vorbesc la fel limba inamicului.

— Şi nu m'aș amesteca în ceeace cred dumnealor de cuviință să facă în casă, dar pe stradă a vorbi o limbă interzisă, însemnează a disprețui măsurile ce s'au luat de autorități — continuă să ne spună doamna.

In majoritate, aceste „cucoane" sunt soții de birjari și muncitori, unele din ele chiar precupețe din piață și n'au nimic de-a face cu neamul românesc — ne-a precizat doamna. Oricum, dar această limbă, glăsuită metodic dimineața în mijlocul străzii, indignează până și pe copii care mă întreabă rușinați: „Dece vorbesc rusește, mămico?".

Alături de această doamnă conștientă, spunem și noi, că o supraveghere severă, o acționare în fudecată, o măsură, se impune... Mătușoiul curățitor ar trebui să treacă și prin această parte a orașului... pentruca să fie uniform pretutindeni și pentrucă cei ce vorbesc rusește, știu bine și românește.

*

D. PROFESOR ION LONGHINESCU din Rezina-Orhei, ne trimite o scrisoare, în care precizează următoarele:

„Trebuia de mult de spus publicului românesc ultimul cuvânt asupra celor doi luceferi ai renașterii Basarabiei: Simion Murafa și Andrei Hodorogea. Moartea acestor doi eroi s'a produs la o vie din marginea Chișinăului. Informații precise asupra morții lor nu existau și se credea că mai mult din întâmplare ei au căzut loviți de gloanțele unei bande bolșevice, ce-ar fi hoinărit prin viile oamenilor, putând să ucidă pe oricine, nu numai pe ei.

Dar lucrurile, pot hotărît să spun acum, nu s'au produs așa! Rămânând sub ocupație din nenorocire, eu urmăream friguratic presa bolșevică în totul ce publica referitor la neamul meu românesc! Şi o minune! Prin lunile Aprilie sau Mai 1941, în ziarul oficial al bolșevicilor din Basarabia „Moldova socialistă" găsesc clarificată enigma morții lui Simeon Murafa și Andrei Hodorogea! Şi anume: cu negru pe alb bolșevicii lăudându-se de tot ceea ce au făcut în Basarabia, scriau că intr'adins au trimis acea bandă în 1917 ca să-i ucidă pe motiv că ei vroiau să alipească Basarabia la România!"

Iată deci un document istoric al morții celor doi luceferi ai Basarabiei — își încheie scrisoarea d. prof. Ion Longhinescu, din Rezina.

*

IN ULTIMELE ZILE s'a observat lipsa roșiilor din Piața Nouă a orașului Chișinău. Din această cauză kilogramul de roșii s'a vândut cu 30 și chiar 40 lei, în loc de 20—25 cât a fost fixat de comisiunea mercurială a primăriei municipiului nostru.

Este de notat faptul că lipsa roșiilor coincide cu măsurile luate de serviciul de control și inspecții depe lângă primăria locală, pentru înlăturarea speculei.

Controlorii primăriei au hotărît să facă cercetările de rigoare pentru a vedea dacă nu cumva grădinarii din jurul Chișinăului nu s'au înțeles cu precupeții, ca să nu aducă în piață cantitatea de roșii necesară, știind că în felul acesta prețul roșiilor se va ridica dela sine.

In tot cazul, nu-i lucru curat.

Deocamdată putem să anunțăm că d. controlor-șef C-tin Păntea, care a observat acest lucru, a și luat măsuri împotriva precupeților speculanți.

*

UN CETĂŢEAN ne pune întrebarea: „de ce s'a scumpit pâinea?" și ne dă un calcul foarte interesant după care pretenția aparent absurdă a respectivului pare să fi fost întemeiată în fond.

Redăm lucrurile așa cum ne-au fost prezentate:

Prețul pâinii a fost redus cu 2 lei la bucată. Dar și greutatea pâinei este astăzi mai mică cu 100 gr.

Dacă facem o simplă operație împărțind 13 lei costul anterior al pâinii — cu 600 gr. — greutatea ei anterioară — obținem un număr de 2,167 lei costul a fiecărei sute de grame și 21,67 lei costul unui kgr. de pâine. Asta înainte.

Acum: prin aceeaşi operație aflăm că prețul pâinii este de 22 lei. De aici o urcare de 37 bani la prețul fiecărui kgr. de pâine, 370 lei la 1000 kgr. pe zi, 740 lei pentru 2000 kgr. pe zi — media cam cât ar distribui o brutărie.

Dar fracțiunea aceasta deși sporește pe neașteptate beneficiul net al brutarului, nu putea fi rotunjită în favoarea consumatorului, fiind prea mică.

Aceasta se înțelege dela sine. Este un venit ce revine fatal brutarului împreună cu 50 bani ce se încasează de acesta la fiecare 250 gr. pâine vândute separat — socotindu-se la 6 lei fiecare jumătate din pâinea de 500 gr.

Pâinea de astăzi se mai deosebește și prin aceea că conține 70 la sută secară. Să admitem că proporția se respectă.

Această dozare se răsfrânge astfel asupra costului:

Pentru un kgr. de pâine se întrebuințează aproximativ 700 gr. făină.

Adică aproximativ 500 gr. făină de secară și 200 gr. de grâu.

Inlocuirea celor 500 gr. făină de grâu, prin aceea de secară, ar fi trebuit să aducă și scăderea corespunzătoare diferenței între prețul grâului și al secarei.

Diferența aceasta este, se pare, de 5 lei (socotit grâul 14 lei kgr. și secara 9 lei kgr.) — deci 2 lei 50 bani la fiecare jumătate de kgr.

Ştim că prețul cerealelor a fost urcat. Dar numai din recolta nouă.

Ştim că grâul este colectat de I. N. Coop, și făina furnizată tot de această instituție, care nu poate fi bănuită de speculă ilicită și sabotaj economic, deși a vândut brutarilor făina de secară cu 20 lei față de 22 lei, cu cât a dat pe cea de grâu. Deci numai cu 2 lei mai puțin, deși prețul acestor cereale e în diferență de 5 lei.

Suntem dispuși însă să credem că, cel puțin din punct de vedere aritmetic, calculul arătat pare să nu aibă nici un cusur.

Se poate să aibă totuși unul. Așteptăm lămuriri cum? și unde?

*

IN ATENTIA D-LUI PRIMAR AL ORASULUI CHILIA NOUA

Condițiunile in care se fabrică pâinea la Chilia Nouă lasă mult de dorit. Pâinea este necoaptă, se vinde pe sub mână și mai presus de toate este și murdărită. Din altă parte însă ne vine știrea că se fabrică mulți covrigi, care pleacă cu vaporul la Galați, unde desigur că se face speculă.

Cetățenii și funcționarii sunt nemulțumiți din cauza aceasta. D. primar al orașului va lua desigur măsurile dictate de legile în vigoare.

RADIO-DUNĂREA INCHINĂ UN PROGRAM SPECIAL ROMÂNIEI

In zilele de la 2 la 8 August, postul de radio „Dunărea" va emite un program special între orele 23,30 şi 23,45, intitulat:

„Cu Postul de Radio Dunărea în Viena"

In felul acesta, marele şi importantul centru Viena, care a avut şi are atâtea legături cu viaţa şi personalităţile din Sud-Estul Europei, şi în special cu România, îşi va spune cuvântul.

In numele Reichstatthalterului şi Gauleiterului Vienei, Baldur von Schirach, va vorbi primarul Vienei d. Blaschke, iar din partea României consulul general d. dr. Mareş.

In acest program special mai figurează următoarele personalităţi: prof. N. Herescu, preşedintele Soc. Scriitorilor Români, Ion Marin Sadoveanu, Rectorul Academiei de Inalte Studii Comerciale, prof. dr. Kurt Knoll, prof. universitar Lejeune şi secretarul general al Soc. Südosteuropa d. Heinrichsbauer.

Atât soldaţii noştri internaţi în spitalele din Viena, cât şi studenţii români de aici, vor avea prilejul să trimită salutul lor patriei, prin postul de radio „Dunărea".

Această emisiune specială zilnică la orele 22,30 poate fi ascultată la posturile „Dunărea" (325,4 m), „Alpi" (338,6 m) şi pe postul de undă scurtă DXC II (25,55 m).

DIN IAMPOL-TRANSNISTRIA

Şcolare — Localurile de şcoli pe tot cuprinsul oraşului şi din judeţ; clădiri masive întrunind în totul condiţiunile de higienă şi salubritate sunt reparate şi curăţate rămânând abia un procent de 2 la sută în stare de reparaţie, urmând a fi puse în funcţiune pe data de 1 August, datorită energiei şi vigilenţei de care dă dovada d. inspector şcolar al judeţului Jugastru V. Dominte. Aprovizionările cu lemne continuă să se facă în ritm accelerat, cele mai multe raioane (plăşi) fiind deja puse în posesia combustibilului trebuincios. Personalul didactic dela şcolile de toate categoriile este mobilizat în campania agricolă de vară potrivit ordinului Guvernământului Transnistriei; activând concomitent şi la strângerea plantelor medicinale în care direcţie s'au înregistrat rezultate remarcabile.

Directorii de şcoli de toate gradele au întocmit definitiv primul recensământ şcolar potrivit normelor ţării noastre identificându-se în acelaş timp elementele româneşti desnaţionalizate cu obligaţia de a începe învăţământul dela vârsta de 7 ani şi nu dela 8, cum prevede legea învăţ. sovietic. Centralizarea datelor este în curs la Inspectoratul şcolar judeţean de pe lângă Prefectura judeţ. Manualele didactice sovietice, utilizate în mod forţuit în decursul anului şcolar expirat vor fi înlocuite cu cărţi noui ce se redactează în prezent la Odesa. Abecedarul Transnistriei în anul şcolar ce vine va fi unic, redactat în trei limbi: română, ucraineană şi rusă. Actualmente Directoratul Culturii de pe lângă Guvernământul Transnistriei lucrează intens la reforma întregului învăţământ căruia i se va imprima o nouă structură racordată Comandamentelor noastre naţionale din această provincie eliberată.

Administrative. — Datorită energiei inepuizabile şi spiritului de iniţiativă novatoare a domnului col. St. Gheorghiu, prefectul judeţului Jugastru, planul de cultură pe anul agricol curent s'a realizat integral, recolta promiţând să fie cât se poate de bună pe tot cuprinsul judeţului, graţie climatului favorabil, a muncii intense şi raţional desfăşurate. In momentul de faţă toate ocoalele de muncă şi fermele statului şi-au pus la punct magaziile, remizele şi inventarul viu şi mort agricol. Armata ţării şi-a colectat deja furaje artificiale din prima cotă în condiţiuni optime. Drumurile, podurile, şoselele şi căile ferate locale (linii înguste de exploatare) sunt reparate şi gata de o normală folosinţă. Serviciul agricol al judeţului condus de d. ing. Leonid Găluşcă secondat cu competinţă de către d. ing-mecanic Alex. Marcu, împreună cu cei patru agronomi şefi de raioane (plăşi), dau cu însufleţire şi total devotament concursul cerut de prefectul judeţului. Pretutindeni se pot admira fermele model de oi, vaci de rasă, porci, păsări, etc., toate reînviate graţie spiritului nou înstaurat de regimul românesc aici cu tot dezastrul provocat de hoardele flămânde moscovite.

Industria mare şi mică, numeroasele mori, fabrici de ulei, de unt, uscătorii de fructe, fabrici de marmelade, siropuri, etc. sunt în timpul de faţă reparate şi puse în funcţiune normală numai după un an de stăpânire energică românească, dând fiecare randamentul scontat, reuşind să îndestuleze nevoile oştirei, ale populaţiei şi să satisfacă şi o parte din cerinţele pieţei Capitalei.

VIAŢA RELIGIOASĂ

Bisericile româneşti în majoritate au fost reparate şi redate cultului, datorită interesului vădit ce-l manifestă localnicii şi stăruinţei slujitorilor altarului, oameni cari şi-au înţeles chemarea pe aceste meleaguri. Se observă o accentuată preocupare în cercul celor vârstnici pentru biserica şi credinţa neamului.

Misiunea ortodoxă a Transnistriei a trimis în ultimul timp încă cinci tineri teologi în acest judeţ care să secondeze în opera de consolidare a bisericii naţionale româneşti pe pr. protoereu Gr. [illegible] prof. secundar, primul misionar creştin al Jugastrului. Opera de creştinare a tineretului face progrese impresionante în judeţ, cunoscându-se cazuri când tineretul şi copiii satelor în grupe de sute şi mii de suflete au cerut botezul în spiritul religiei lui Christos. Un astfel de caz s'a înregistrat în Zigovca comună mare din raionul Iampol, unde o mie şi ceva de copii şi adolescenţi cerând insistent creştinarea, au fost botezaţi în corpore, actul acesta solemn căpătând caraterul unui adevărat ceremonial din veacurile primilor apostoli ai creştinismului. Preoţimea locală entuziastă, îndrumează şi educă poporul în duhul credinţei noastre strămoşeşti.

Asistenţă socială — In judeţul Jugastru oficialitatea românească a înfiinţat o colonie şcolară cu peste 60 copii orfani de părinţi, având şi fixat sediul în Socolovca, localitate industrială din raionul Crijopol. Copiii se bucură de o admirabilă întreţinere şi educaţie acordată gratuit de statul român ce pune tot sufletul prin organele sale şcolare şi administrative pentru creşterea acestor prunci nevinovaţi în spiritul de morală şi demnitate omenească, scuturându-i de zgura de bestialitate cu care intenţiona să-i structureze sistemul de educaţie bolşevic. In direcţia medicală se lucrează foarte intens, spitalele existente fiind aprovizionate din plin cu medicamentele trebuitoare, având la dispoziţie un personal recrutat atât din elemente locale cât şi din vechiul regat. Echipele volante de deparazitare ale armatei române activează şi ele intens, dând concursul lor neprecupeţit la opera de asistenţă sanitară.

Conferinţi şcolare administrative. — Incepând dela 15 Iulie c., până la 25 Iulie c., d. inspector şcolar V. Dominte, a organizat conferinţe şcolar-administrative cu toţi directorii de şcoli pe raioane, cu care ocazie s'au discutat problemele principale ale învăţământului; recensământ, bugete şcolare, reparaţii, reeducarea populaţiei şi a şcolarilor, interzicerea oricăror mişcări politice, colectarea de plante medicinale, încadrarea şcoliilor şi reorganizarea posturilor cu efective şcolare după normele şcolii noastre româneşti, etc.

Concomitent cu aceste conferinţe, d-sa a inspectat împreună cu subinspectorii şcolari de raion şi pretorii respectivi majoritatea localurilor de şcoli, găsindu-le în perfectă stare de curăţenie şi întreţinere, fiind gata de funcţionare pe data de 1 Septembrie c. Munca ce se depune aici pe tărâm şcolar, cultural, religios, administrativ şi economic, ne îndrituie să prevedem cu optimism, acestui ţinut moldovenesc, oropsit de bandele anarho-bolşevice, cel mai strălucit viitor.

ZALAZAR ŞI NOUA ORDINE EUROPEANĂ

Preşedintele Salazar vorbeşte rar, aşa cum se cuvine unui om de Stat, care pune accentul guvernării sale pe realizări istorice şi nu pe activitate oratorică.

Discursurile sale se produc numai atunci când fixează poziţia statului portughez în raporturile internaţionale şi când pe plan internaţional se precizează evenimente şi probleme remarcabile ca valoare şi semnificaţie politică — şi astfel, fiecare discurs reprezintă un act de gravă responsabilitate.

Una din calităţile dominante ale omului de stat este clar-viziunea evenimentelor viitoare, — este acea intuiţie genială care-l pune în situaţia de a para direcţia negativă a ansamblului de împrejurări internaţionale sau naţionale, sau de a utiliza această conjunctură externă în favoarea finalităţilor politice pe care le urmăreşte în politica lui de stat.

Intuiţia aceasta o posedă Preşedintele Salazar şi a verificat-o în politica internă a Portugaliei şi în raporturile internaţionale ale Republicei latine de pe ţărmurile Atlanticului.

Ce s'a întâmplat recent, în politica internaţională?

Ce act politic excepţional a determinat pe Preşedintele Salazar să precizeze, încă odată, poziţia statului portughez şi mai ales, să examineze cu o perfectă luciditate, actualul moment politic european?

Evenimentul politic care a provocat acest discurs a fost semnarea şi ratificarea tratatului secret dintre Imperiul britanic şi Rusia sovietică.

In adevăr, acest instrument diplomatic are ceva atât de paradoxal, în realitatea lui politică şi spirituală, — alianţa între Marea Britanie şi statul comunist — încât orice naţiune îşi pune problema realităţii unui tratat cu consecinţe atât de dramatice, — în ipoteza absurdă a victoriei partenerilor lui — pentru destinul Europei.

E neverosimil ca un Imperiu cu o economie capitalistă şi o spiritualitate creştină, să semneze o alianţă atât de intimă cu statul sovietic, — stat anti-monarhic, stat anti-religios şi anti-capitalist —, stat sovietic care a înlocuit printr'un tragic războiu civil, statul ţarist cu statul proletar, spiritualitatea creştină cu ateismul militant, naţionalismul cu internaţionalismul marxist, economia capitalistă cu economia colectivistă.

Imperiul britanic trădează misiunea de cultură şi de civilizaţie a Europei, într'un moment crucial, când nici un stat nu trebue să dezerteze de sub suveranitatea comandamentelor europene, ci dimpotrivă toate să fie solidare împotriva unui stat şi unei revoluţii, care reprezintă negaţia permanentelor spirituale europene, — statul sovietic şi revoluţia comunistă. Preşedintele Salazar constată aceste date ale politicei internaţionale şi proclamă un prim comandament „apărarea independenţei şi integrităţii patriei", obţinută printr'o perfectă neutralitate „chiar fără colaborarea aliaţei engleze".

„Neutralitaea — precizează Preşedintele Salazar — nu este avantajoasă decât atunci când serveşte interesul naţional, aşa că niciodată nu se poate spune că este definitivă".

Şi condamnarea politicei externe britanice se produce fără nici o reticenţă, considerând tratatul de alianţă anglo-sovietic şi clauzele lui secrete, ca un act de capitulare a Angliei şi de trădare a destinului european: „Mă refer în primul rând la turburarea spiritelor provocată de alianţa anglo-rusă. Nu câştigăm nimic dacă închidem ochii în faţa celei mai importante probleme din timpul nostru".

Condamnarea solidarităţii imperiilor anglo-nord-american cu statul sovietic, este formulată fără nici un echivoc — şi constitue apelul pentru toate statele naţionaliste de a nu rupe unitatea lor politică şi spirituală.

Revoluţia naţionalistă, morală şi anti-democratică a lui Salazar, acuză politica britanică, — pentrucă o victorie engleză ar reprezenta şi o victorie ideologică restaurând „în locurile lor de mai înainte pe responsabilii de greşelile şi de dezordinele din ultimii 20 de ani ai Europei".

Poziţia Portugaliei este astfel precis conturată, iar concluzia Preşedintelui Salazar defineşte principiile fundamentale care domină statul portughez.

„Epoca actuală trebue să se găsească sub trei semne: al autorităţii, al muncii şi al asistenţei sociale. Nici o naţiune nu se va putea sustrage principiului autorităţii, nici o persoană nu se va putea sustrage principiului muncii şi nici o întreprindere nu se va putea sustrage principiului utilităţii sociale".

Discursul Preşedintelui Salazar are o importanţă naţională şi una internaţională, eliminând echivocurile şi precizând directivele statului portughez.

Discursul este un rechizitoriu împotriva spiritului şi regimurilor democratice, un rechizitoriu împotriva alianţei anglo-sovietice, confirmarea unei stricte neutralităţi care corespunde intereselor naţionale, o apologie a principiului autoritar şi a muncii naţionale şi chiar un act de solidaritate spirituală şi politică cu statele care luptă împotriva realităţilor politice şi spirituale condamnate de Preşedintele Salazar.

Războiul revoluţionar al Axei — război ideologic — nu poate fi decât aprobat de revoluţia spirituală, politică şi morală a Preşedintelui Salazar, pentrucă Axa şi statele solidare — apărând Europa —, apără şi destinul Portugaliei.

Războiul revoluţionar continuă. Un armistiţiu nu poate exista între beligeranţi — nu poate exista decât o pace glorioasă pentru Axă şi aliaţii ei — pentrucă superioritatea spirituală, politică, militară şi economică, aparţine statelor naţionaliste. In acest moment, raportul de forţă este favorabil Axei şi aliaţilor ei şi va rămâne până la sfârşit pentru a reprezenta gloria destinului Europei naţionaliste şi revoluţionare. Acest destin nu putea să-l uite Preşedintele Salazar — a cărui suveranitate are prerogative de prestigiu — şi nu putea să-l trădeze acest mare creator de istorie.

Victor Stoe

Palatul Invalizilor de războiu

Construcţiunile, foste ale funcţionarilor Casei Regale, şi cele noui vor fi afectate „Casei Invalizilor"

Prin legea din 16 Iulie 1938 C. F. R. a fost autorizat să cedeze Ministerului Agriculturii şi Domeniilor un teren în suprafaţă de 25.251.50 mp., din terenul destinat Gării Centrale Bucureşti, pentru a se construi pe el locuinţele funcţionarilor Casei Regale.

Clădirile nu au fost date în întregime scopului pentru care au fost clădite, deoarece s'a găsit că înaintea tuturor intereselor primează acela al îngrijirii răniţilor noştri din războiu pentru reîntregirea şi apărarea sfintei noastre cruci instalându-se în ele Spitalul Z. I. Nr. 302.

Ministerele Agriculturii şi Domeniilor şi acela al Lucrărilor Publice şi Comunicaţiilor, constatând că construcţiunile de pe terenul arătat mai sus cu toate înzestrările sunt făcute din bugetul Statului, deci din contribuţiunea tuturor, au considerat că nu poate fi azi sau mâine un interes general mai mare decât acela de a îngriji de invalizii războiului sfânt, creându-le o casă proprie, utilă cu toate cele necesare pentru o bună educare a lor.

In acest scop s'a hotărît ca lucrările pentru construirea clădirilor necesare „Palatului Invalizilor de Războiu" să fie declarate de utilitate publică.

In „Monitorul Oficial de azi a apărut decretul-lege prin care se autoriză Ministerul Lucrărilor Publice şi al comunicaţiilor, Regia Autonomă C. F. R. să cedeze Ministerului Agriculturii şi Domeniilor din terenul destinat Gărei Centrale Bucureşti suprafaţa de 2.858.88 mp. ce face corp comun cu terenul cedat aceluiaşi departament şi care se vor întrebuinţa pentru continuarea „Palatului Invalizilor din Războiu".

SUPRAVEGHEREA ŞI CONTROLUL ASOCIAŢIILOR DE FOŞTI LUPTĂTORI

Monitorul Oficial de eri publică Decretul-Lege pentru supravegherea şi controlul Asociaţiunilor de foşti luptători:

Supravegherea şi controlul instituit de legile în vigoare, asupra asociaţiunilor de foşti luptători din războiu, persoane juridice, uniunilor sau federaţiilor acestora, se va exercita de Ministerul Apărării Naţionale.

Instanţele judecătoreşti nu vor putea recunoaşte personalitatea juridică a asociaţiunilor de foşti luptători, uniunilor sau federaţiilor acestora, decât în temeiul autorizaţiunii Ministerului Apărării Naţionale.

Atribuţiunile acordate comitetului de direcţie al Casei Invalizilor şi văduvelor de războiu, prin art. 28 al legii Nr. 369 din 1942, trec asupra Ministerului Apărării Naţionale, în ceeace priveşte asociaţiunile de foşti luptători de războiu, uniunile sau federaţiile acestora.

Pentru a controla activitatea şi situaţiunea patrimonială a asociaţiunilor de foşti luptători din războiu, a uniunilor sau federaţiilor existente la intrarea în vigoare a acestei legi, se institue un comitet compus din cinci ofiţeri, foşti luptători în războaiele României, numiţi prin Decret de către Conducătorul Statului, după propunerea Ministerului Apărării Naţionale.

Comitetul ţinând seamă de scopul urmărit de persoana juridică, de numărul şi situaţiunea celor ce o compun şi de mijloacele materiale de care dispune pentru realizarea scopului urmărit, va face Ministerului Apărării Naţionale propuneri pentru menţinerea sau dizolvarea asociaţiunilor, uniunilor sau federaţiilor, ori pentru fuzionarea lor.

Ministerul, pe baza propunerilor comitetului va putea prin decizie ministerială, să dizolve oricare din asociaţiunile de foşti luptători din războiu, uniunile sau federaţiile acestora, sau să le pună îndatorirea să fuzioneze.

Dacă în termenul fixat, asociaţiunile, uniunile şi federaţiile nu vor fuziona, ministerul va hotărî dizolvarea lor.

Lichidarea bunurilor se va face potrivit legii persoanelor juridice, lichidatorii fiind numiţi de instanţa judecătorească, după propunerea Ministerului Apărării Naţionale.

Patrimoniul persoanelor juridice, asociaţiuni de foşti luptători, uniuni sau federaţii disolvate, va trece, indiferent de indicaţiunile statutare, la una din asociaţiunile de foşti luptători, uniuni sau federaţii, ce se va fixa de Ministerul Apărării Naţionale.

Bunurile asociaţiunilor de foşti luptători din războiu, a uniunilor sau federaţiilor, acestora, existente la intrarea în vigoare a acestor legi, sunt indisponibile timp de un an dela publicarea în Monitorul Oficial a legii; în acest timp ele vor putea fi trecute cu autorizaţia Ministerului Apărării Naţionale, numai unei alte asociaţiuni de foşti luptători, uniuni sau federaţiuni a acestora.

MĂSURI PENTRU APĂRAREA PATRIMONIULUI ARTISTICO-CULTURAL

Pentru a se pune la adăpost bunurile artistice pentru eventualele distrugeri ce ar urma din cauza atacurilor, marele stat major prin măsurile luate din vreme, a ajutat la evacuarea celor mai mari părţi din patrimoniul artistic naţional. Intrucât unele autorităţi civile în atribuţiunea cărora cade conservarea acestor bunuri, au socotit că prin măsura luată de marele stat major le încetează orice îndatorire privitoare la supravegherea amintitelor valori, marele stat major a trimis tuturor instituţiilor şi autorităţilor civile o adresă prin care le invită să treacă de urgenţă la verificarea conservării valorilor evacuate.

Toţi cei ce primesc vre-o retribuţie dela stat sunt obligaţi a se interesa în continuu de buna întreţinere a acestor bunuri fiind responsabili de toate avariile cauzate din lipsa unei continui îngrijiri.

Directorii de muzee, biblioteci şi arhive sunt obligaţi de a face un control lunar pentru a se constata starea în care se păstrează averea artistică şi culturală, consemnând constatările în procesverbal care se va înainta direcţiei artelor din Ministerul culturii naţionale.

INFIINŢAREA UNUI SEMINAR TEOLOGIC LA DOBOŞARI-TRANSNISTRIA

P. C. părinte arhimandrit Scriban, conducătorul misiunii ortodoxe române în Transnistria a luat iniţiativa unui seminar teologic în târgul Doboşari din Transnistria.

Organizarea acestei şcoli de viitori păstori sufleteşti pentru Transnistria se va face în conformitate cu legile de organizare a învăţământului seminarial din ţara noastră.

Deocamdată vor funcţiona mai puţine clase, recrutându-se elevi dintre absolvenţii liceelor din Transnistria căutându-se să se aleagă cei cu înclinaţii preoteşti cărora li se va da apoi o instrucţie şi educaţie specială în seminarul dela Doboşari. Persoanele care vor conduce efectiv acest seminar n'au fost încă desemnate. Pe lângă profesorii localnici vor fi detaşaţi sau numiţi şi o serie de profesori din ţară, în condiţiuni ce se vor fixa ulterior.

ARIPILE ALBE ROMÂNEŞTI

Misiunea umană a infirmierelor pilote

MADRID, 3. (Rador). — In cadrul „cronicei frontului oriental", ziarul „Amanacer" a publicat un episod de războiu din sectorul român, intitulat: „Aripi albe".

Ziarul descrie misiunea atât de umană ce revine „Ecadrilei albe", formată din mai multe infirmiere-pilote române, care împart suferinţele şi primejdiile soldatului din posturile cele mai înaintate.

„Nu este nevoie de aerodromuri şi nici de câmpuri de aterizare pregătite de mai înainte, spune între altele „Amanacer". O bucată cât de mică şi de neînsemnată de teren este suficientă avioanelor din această escadrilă, pentru a culege pe răniţi. „Avioanele îşi iau apoi sborul şi, trecând printre avioanele sovietice Rata care caută să le stingherească înapoierea, ele se îndreaptă spre spitalele de campanie. Aceste scene sunt desfăşurate zilnic de tinerele pilote-infirmiere române. Organizate în escadrilă militară şi supuse regimului sever militar, ele suportă disciplina şi viaţa grea a câmpului de luptă cu cel mai bun şi tineresc spirit.

Cu uniforma lor albastră de campanie, ele amintesc, spune în încheere ziarul madrilen, de acele neuitate camarade falangiste ale noastre, care, în timpul cruntului nostru războiu de eliberare, au împărţit toate greutăţile unei lupte fără seamăn şi ne-au procurat cu prezenţa şi dragostea lor frăţească un calmant pentru suferinţele noastre".

NOUILE PREŢURI PENTRU UNTUL VEGETAL

Subsecretariatul de stat al aprovizionării a dat o decizie, prin care se fixează, pentru untul vegetal, furnizat de fabricanţi şi predat franco magazin şi comercianţi cu amănuntul din municipiul Bucureşti sau franco vagon, staţia c.f.r. următoarele preţuri de vânzare:

Lei 120 kgr. ambalat în hârtie pergament în pachete a 250 gr. netto; lei 111 kgr. ambalat în lăzi de 10 kgr. netto, lei 100 kgr. ambalat în lăzi în blocuri de 25 kgr. netto.

In ce priveşte vânzarea cu amănuntul s'au fixat următoarele preţuri în Bucureşti:

Lei 132 kgr. în pachete de 250 gr. pentru magazinele de detaliu; lei 123 kgr. în blocuri de 10 kgr. pentru detaliu; lei 120, în blocuri de 25 kgr. pentru magazinele de detaliu.

Intervenţia Italiei în războiu a exercitat o influenţă decisivă asupra situaţiei strategice mondiale

Scrie marele ziarist german Alwens

Marele ziarist german, Alwens închină în Angriff un lung articol covârşitorului aport adus de Italia în acest războiu.

„N'am să uit niciodată — scrie marele ziarist german — cum cineva din faţa mea auzind pe Mussolini vorbind cu vorba sa hotărîtă şi răspunzătoare tuturor italienilor menită să inspire încrederea în biruinţă, a strigat, anticipând un gând al Ducelui: „Vincere!" Acest strigăt care cuprinde siguranţa în biruinţă este rostit astăzi de toţi italienii. Atunci el nu s'a născut ca o formulă elaborată de propagandă, ci ca o expresie a dialogului politic pe care Ducele îl leagă cu poporul său când vorbeşte dela balconul palatului Veneţia".

Alwens, după ce face o dare de seamă asupra înaltului nivel moral al poporului italian în războiu, se ocupă de aportul Italiei la acest conflict. „Intervenţia Italiei a exercitat o influenţă decisivă asupra situaţiei strategice mondiale, mulţumită poziţiei pe care Mediterana a avut-o dela începutul acestui războiu în sistemul dominaţiei engleze în cadrul căruia nu ne prezintă numai calea cea mai scurtă spre India, dar şi punctul de plecare al oricărei iniţiative în Orientul Apropiat. Experienţa pe care am făcut-o cu prilejul crizei balcanice ne-a învăţat cu prisosinţă cât de puternică ar fi fost poziţia Angliei în acest sector dacă Italia nu ar fi barat din prima zi a războiului drumul Angliei prin Mediterana. Toate acţiunile militare ale Italiei în aceşti doi ani pot fi apreciate în deplina lor valoare numai în raport cu obiectivul suprem al războiului italian, care este cucerirea supremaţiei în Mediterana".

După ce marele ziarist german face un bilanţ al eforturilor epice şi ale jertfelor glorioase cu care Italia contribue la cauza comună a Axei relevă cu ironie că faimoşii tehnicieni militari englezi şi francezi, care acum doi ani asigurau că în câteva luni Italia ar fi fost înlăturată din Mediterană, au fost înmormântaţi în ridicol de măreaţa capacitate de rezistenţă a naţiei italiene şi de neasemuita vitejie a soldaţilor ei. Vorbeşte apoi despre comunitatea de idealuri revoluţionare care grupează în jurul Italiei, Germaniei şi Japoniei toate popoarele tinere în luptă pentru noua ordine, precum şi despre marea prietenie personală dintre Duce şi Fuehrer care constitue forţa motrice generală a acestui formidabil bloc.

„Din această pricină — încheie Alwens — Germania se simte strâns legată de Italia, legătură care este sporită şi de conştiinţa jertfelor de sânge făcute în frăţietate şi în deplină camaraderie. Gândurile Italiei sunt şi ale Germaniei, gânduri care se nasc dintr'un războiu de proporţii uriaşe şi fără de care nu se poate ajunge la biruinţă. Amândouă popoarele ştiu că victoria merită jertfele mari care s'au făcut".

Inaugurarea noului local al societăţii „Crucea Roşie" filiala Chişinău

Continuare din pag. 3-a

că tot ce le stă în putinţă pentru asigurarea libertăţii şi pentru reîntregirea definitivă a sfintelor noastre hotare".

La sfârşit d-sa evocă câteva amintiri în legătură cu primele momente ale desrobirii Basarabiei spunând că venind în gara Chişinău, a găsit-o la post de cinste pe d-na Pelivan şi pe alte doamne din jurul d-sale, pe care le-a felicitat pentru munca depusă în sprijinul bravei noastre armate.

Tot ceeace a realizat filiala Crucii Roşii din Chişinău este opera d-nei preşedintă Pelivan şi a altor doamne ce s'au ataşat sufleteşte de această societate.

D-sa urează ca spitalul ce s'a inaugurat astăzi să adăpostească cât mai puţini răniţi sau dacă se poate chiar deloc, iar după terminarea războiului să devină un spital pentru populaţia Chişinăului.

Frumoasa cuvântare a d-lui general Vasile Atanasiu a fost urmată de puternice aplauze.

După aceasta întreaga asistenţă a vizitat noul local al soc. Crucea Roşie, saloanele noului spital, sala de pansamente, bucătăria etc., admirând ordinea şi curăţenia ce domneşte aci.

Distribuirea brevetelor infirmierelor dela Crucea Roşie-Chişinău

La sfârşitul solemnităţii a avut loc distribuirea mai multor brevete care au fost date infirmierelor societăţii Crucea Roşie filiala Chişinău, ce s'au distins în munca depusă zi de zi şi ceas de ceas.

Distribuirea acestor brevete a făcut-o personal d-na General Eugenia Atanasiu, a cărei muncă depusă în mod dezinteresat, în cadrul acestei societăţi, a impresionat adânc pe toate membrele societăţii Crucea Roşie. Dela eliberarea Basarabiei şi până în momentul de faţă d-na General Eugenia Atanasiu este marea animatoare a acestei societăţi de asistenţă socială şi munca d-sale depusă pe altarul sfânt al operei întreprinse de Crucea Roşie a dat roade binecuvântate.

Nu odată a fost întâlnită îmbrăcată în uniforma Crucii Roşii în diferite spitale şi cantine, împărtăşind cuvinte de îmbărbătare soldaţilor răniţi şi dând sprijinul d-sale în toate împrejurările în care filiala societăţii Crucii Roşii din Chişinău a avut nevoie.

D-na General Eugenia Atanasiu împreună cu d-na Pelivan, precum şi alte doamne, al căror nume ne scapă, lucrează intens pentru alinarea suferinţelor ostaşilor români şi pentru ajutorarea celor nevoiaşi.

Solemnitatea a luat sfârşit la ora unu jumătate într'un cadru de însufleţit entuziasm. **S. R.**

CARTEA MEDICALĂ

TURBURĂRILE DE RITM ALE INIMII, DE DR. EMIL VICIU

Cartea de specialitate are, de obiceiu, un cerc mai restrâns, o putere de circulaţie limitată, întrucât problemele tratate interesează o anumită categorie de cititori.

Pe lângă caracterul comercial care pentru unele edituri, ce şi-au făcut o specialitate din tipărirea acestui soi de broşuri, cărţile de specialitate împlinesc un rol destul de însemnat în viaţa culturală a unui neam: cel didactic. Dacă se întâmplă să mai fie scrise şi după un plan metodic şi în conformitate cu recomandările pedagogice — rezultat deseori din experienţe serioase şi îndelungate — scopul este atins.

Aceste constatări se pot aplica pe deplin cărţii d-lui dr. Viciu *„Turburările de ritm ale inimii"*, tipărită de editura Promoteu.

Rezultat al unei munci şi unei experienţe — cum spune d. prof. dr. Iuliu Haţieganu în prefaţă, cartea e deosebit de utilă medicinii româneşti.

In peste 400 pagini se expune sistematic şi complet întreaga problemă a turburărilor de rittm, constituind o sinteză şi o coordonare a ceeace s'a scris până acum asupra acestei probleme medicale şi impunându-se atât specialistului cât şi lectorului profan; la acestea se adaogă o prezentare tehnică deosebită.

St. Gh. St.

Porumb pentru fabricile de spirt

Subsecretariatul de stat al aprovizionării a dat eri o decizie prin care autoriza fabricile de spirt să cumpere până la 1 Noembrie 1942, cantitatea de 2000 (două mii) vagoane de porumb alterat, din care 500 vagoane din Basarabia.

Porumbul va fi întrebuinţat la fabricarea spirtului şi va fi procurat direct dela producători.

Porumbul este socotit alterat, dacă are cel puţin 20 la sută boabe stricate.

Preţul de cumpărare a fost fixat la 80.000 lei vagonul de 10.000 kgr. franco vagon, staţia de încărcare.

D. ALEXANDRU MARCU, MINISTRU SUBSECRETAR DE STAT AL PROPAGANDEI NAȚIONALE A PRIMIT O DELEGAȚIE DE INVĂȚĂTORI DIN TRANSNISTRIA, BASARABIA ȘI BUCOVINA

Invățătorii din provinciile desrobite în fața Soc. Naționale de Editură și Arte Grafice „Dacia-Traiană", unde se tipăresc publicațiile Ministerului Propagandei, printre care și ziarul „Basarabia"

D. Alexandru Marcu, ministru subsecretar de stat al Propagandei Naționale, a primit Luni dimineața la minister o delegație de 50 de invățători și invățătoare din Transnistria, Basarabia și Bucovina, cari au audiat cursurile de vară ale Universității libere „N. Iorga" dela Vălenii de Munte.

Grupul de invățători, bursieri ai ministerului Propagandei, este în trecere prin Capitală, unde urmează să viziteze principalele Instituții de cultură și de artă.

La primirea delegației de către d. ministru al Propagandei, erau de față deasemeni d-nii: V. Măgureanu directorul Propagandei, prof. Smochină, Ilie Ardeleanu, secretarul general al Universității dela Văleni etc.

In numele invățătorilor a vorbit d. Meleca, din Transnistria, care a mulțumit d-lui ministru al Propagandei pentru bunăvoința de a le fi pus la dispoziție mijloacele necesare pentru cunoașterea României.

D. ministru Alexandru Marcu, arătându-și satisfacția de a vedea pe pământul patriei pe acești fii ai mândrelor regiuni românești, a încheiat cu aceste cuvinte:

„Voi, transnistrieni, reprezentați un adevărat miracol românesc întrucât ați rămas pe acele meleaguri, complet înstrăinate, neștirbită stâncă românească. Ați arătat odată mai mult, că neamul românesc, în orice loc s'ar afla, nepieritor este.

Nu văd un exemplu mai grăitor de trăinicia neamului nostru.

Voi sunteți acolo marginea neamului românesc dar și marginea civilizației.

Suntem fericiți că vă avem în mijlocul nostru".

După aceste cuvinte ale d-lui Alexandru Marcu, învățătorii au cântat câteva melodii naționale, încheind cu câteva frumoase cântece din Transnistria.

Grupul transnistrian de învățători și învățătoare, a executat apoi jocuri din Transnistria.

Vizita dela ministerul Propagandei a decurs într'o înălțătoare atmosferă de frățietate românească.

Părintele George A. Petre, Redactorul-Șef al Serv. Gazetelor din Ministerul Propagandei, dând lămuriri vizitatorilor la secția fotografică a Soc. „Dacia-Traiană"

CAUCAZUL:

PUNTEA DINTRE OCCIDENT ȘI ORIENT

REGIUNEA LOCUITĂ DE CELE MAI FELURITE RASE CARE VORBESC 40 DE LIMBI ȘI DIALECTE, ESTE CEA MAI FRUMOASĂ ȘI MAI BOGATĂ DIN EUROPA

Inaintând victorioase în ținutul Kubanului, trupele germane și aliate tind să transforme Caucazul într'un imprtant loc de trecere și între pătrundere a lumilor

Caucazul, puntea de legătură dintre Europa și lumea Asiei, centrul în care trei rase omenești și-au lăsat urmele, apare pe primul plan al interesului general, prin înaintarea rapidă a trupelor germane în acest sector.

S'ar putea spune că regiunea Caucazului e cea mai frumoasă a Europei, ea fiind comparabilă numai cu cea a Alpilor sau a Anzilor. Regiunea aceasta, întinsă de 440.000 km. p., așa dar nu mult mai mică decât vechiul Reich, care numără 470.000 km. p. are o populație de numai 12 milioane de locuitori. Ea se întinde între gradele de latitudine 39 și 47, fiind deci la nivelul Italiei. Munții acoperiți de zăpezi și mai înalți decât Matterhorn (Araratul are 5200 m. iar Elbruss-ul 5030) umbresc, sub un cer de un albastru intens, pajiștile și râurile văilor adânci, care sunt adesea împădurite. Castele vechi și ruine de burguri apar pe alocurea. Regiunea e locuită de cele mai felurite rase, care vorbesc 40 de limbi și dialecte. Din motive politice lesne de înțeles, sovieticii au încurajat aci diversitatea, pe bază etnografică și linguistică.

Bogățiile Caucazului

Cei care nu cunosc decât puțin Caucazul știu numai despre petrolul dela Baku. Dar Caucazul e plin de alte bogății, ce nu au fost decât puțin valorificate, până acum, de sovietici. Marile căderi de apă pot lesne aduce la o industrializare a țării, iar agricultura poate fi și ea din plin desvoltată. In Nordul Caucazului se găsește cea mai întinsă regiune agricolă unitară din lume, acoperind 270 mii ha. In Transcaucazia, de asemenea, se poate cultiva din plin bumbacul, orezul și tutunul, iar la Batum s'au folosit cu succes pentru cultura ceaiului 40.000 ha. Mătasea din regiunea Aserbaidgean e cunoscută decenii întregi. Viile și șampania dela Cahet nu sunt întrecute decât de cele din regiunea Champagne. Câmpurile petrolifere dela Baku și Greenji au fost puse în valoare de sovietici cu ajutorul celor mai moderne instalații americane; exploatarea minereului de mangan dela Chiaturi, de care se interesau atât de stăruitor cercurile economice anglo-saxone, se face pe cale mecanică, minele de cupru dela Aleverdi și Zangesur au fost puse din nou în valoare iar minele de cărbune dela Tkverchenie au început să fie exploatate. Intregul Caucaz e pregătit în vederea unei mari înfloriri economice.

DEZBINAREA LĂUNTRICĂ

Numeroase seminții au venit să sporească diversitatea populației caucaziene. Stăpânii țării nu au dorit pacificarea lumii acesteia, ci au întreprins statornic o politică de învrăjbire, în vederea dominației. In regiunea aceasta locuiesc, în afară de vechile populații caucaziene, Kaniwelieni, Leszhierni, Tschetschani, Cerkezi și Abchazi, diverse seminții iraniene și, în orașe, Rușii. In acest cuprins de populații atât de diferite nu s'a putut închega decât un stat: Georgia cu capitala la Tiflis. După o istorie schimbătoare și întinsă peste veacuri, Georgia a fost încadrată în statul rusesc, la 15 Septembrie 1801, de către țarul Alexandru I. Dar încă din 1825 au început lupte grele cu populația de munte, lupte ce au durat până în 1864. Doar în ultimele decenii ale secolului trecut s'a putut da o anumită desvoltare acestei regiuni, punându-se în exploatare minele, desvoltându-se orașele și valorificându-se localitățile balneare, ca Narsan. In 1905, răscoalele rusești și-au avut ecoul lor și în Caucaz.

IN TIMPUL RĂZBOIULUI MONDIAL

Intre 1914 și 1918, ținutul Caucazului a căpătat o însemnătate militară, fiind vorba la început de ostilitățile ruso-turce. Pentru cetățile Kars și Erivan s'au dat lupte îndârjite. Kurzii s'au ridicat împotriva regimului țarist. Turcii din Aserbeidgean au avut o atitudine ostilă, iar Cerkezii și populația de munte nu inspirau încredere. Rușilor. După revoluția lui Kerenski din Februarie 1917 țara a început să fie străbătută de soldați, care asasinau pe nobili.

Trupele germane și turce au ocupat regiunea. In Maiu 1918, republica s'a declarat „independentă". Dar starea aceasta de lucruri nu a durat. Prăbușirea [...]mană a făcut trupele să se retra[gă] din fața Englezilor ce veneau din Mesopotamia. Intenția Britanicilor era să pună mâna pe marile bogății de petrol de aci. Ofițerii englezi înțesau localitatea Baku, iar negustorii și funcționarii britanici își avură cluburile lor, în orașul acesta care, în scurtă vreme, se desvoltă în stil american.

Dar, în Februarie 1921, trupele sovietice pătrunseră prin surprindere, venind din patru părți. In teritoriul statului georgian, care era cu numele independent, iar țara a putut fi cucerită fără prea mare greutate. Englezii erau și ei obosiți de războiu și nu au mai luat în serios chestiunea apărării intereselor lor economice. Georgia și Caucazul Nordic au fost anexate sovietelor.

LUPTA PENTRU BAKU

Dar lupta pentru Baku nu lua sfârșit în felul acesta. Magnatul englez al petrolului, Sir Henry Deterding, a cumpărat dela Moștenitorii lui Nobel, al cărui frate „descoperise" Baku, părți însemnate din ținuturile petrolifere de acolo. Deterding nădăjduia că britanicii vor lua măsuri energice împotriva sovieticilor, dar nădejdile sale au rămas zadarnice, așa încât magnatul s'a retras, dezamăgit, în Europa.

Astăzi, când trupele germane pătrund victorioase în ținutul Kubanului și amenință să disloce stăpânirea sovietică din Caucaz, o situație cu totul nouă e pe cale să se creieze. Nu se știe încă bine când se vor petrece schimbările cele mari. Un lucru însă este sigur: că atât Caucazul cât și Baku înseamnă pentru sovietici mai mult decât o simplă provincie și mai mult decât câteva terenuri petrolifere. Aci se află isvorul de putere al sovietelor, aci în regiunea de obârșie a lui Stalin. Caucazul e cea care a îngăduit motorizarea trupelor sovietice. Dar trupele acestea sunt acum înfrânte. Vor putea ele să-și mai păstreze isvoarele puterii lor? Nu va deveni Caucazul un nou loc de trecere și întreprindere a lumilor?

Prime de activitate pentru funcționarii publici

Monitorul Oficial de eri publică următorul Decret-lege pentru completarea art. 30 alin. c., din decretul-lege pentru Codul funcționarilor publici, publicat în Monitorul Oficial Nr. 59 din 10 Martie 1942:

Alin. c. al art. 30 din Codul funcționarilor publici, se completează, având următoarea redactare:

„c) „Prime de activitate, indemnitate de scumpete și participări la beneficiu".

Raportul d-lui ministru al finanțelor către d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, arată că variațiunea indicelui de scumpete al vieții în actualele împrejurări face ca retribuțiunea funcționarilor publici să fie insuficientă.

Pentru a da posibilitatea funcționarilor publici să acopere cheltuelile strict necesare, se propune să li se acorde lunar o indemnitate de scumpete care împreună cu salariul să reprezinte minimum de existență.

UN GEST FRUMOS

D. Lazăr H. Ognianovici, comerciant din Roșiorii de Vede, a donat 50.000 lei lunar, pentru un spital de răniți. Pentru gestul său patriotic, d. Mareșal Antonescu i-a trimis următoarea scrisoare de mulțumire:

„Stimate Domnule Ognianovici,

Vă rog să primiți călduroasele mele mulțumiri pentru nobila dv. contribuție lunară de 50.000 lei, oferită unui spital în care sunt îngrijiți și redați neamului, ostașii ce-și dau sângele pentru Patrie.

Astfel de fapte de înțelegere și recunoștință, sunt mărturii reconfortante ale credinței și simțămintelor de solidaritate românească. Contribuția dvs. va fi utilizată pentru suplimente de hrană pe seama răniților Centrului de chirurgie maxilo-facilă din București, ale căror răni impun o alimentație specială și unde va fi trimisă de casieria Președinției Consiliului.

Primiți vă rog, asigurarea deosebitei mele prețuiri.

ANTONESCU
Mareșal al României
și Conducătorul Statului

Spărgătorii și hoții vor fi internați în lagăre

Constatându-se că majoritatea infractorilor care săvârșesc furturi, spargeri și alte delicte contra bunurilor se recrutează din rândurile acelora care mai au la activul lor asemenea fapte, precum și dintre acei care sunt scutiți, ori se sustrag dela obligațiunile militare, se aduce la cunoștință că, tuturor acestora, li se va aplica pe lângă pedeapsa pronunțată de justiție și aceea complimentară a internării în lagăr.

Deasemeni, chiar în cazuri de achitare, a infractorilor din categoria de mai sus, se va aplica măsura internării în lagăr, în raport cu primejdia ce prezintă fiecare, dacă ar fi lăsat liber, în mijlocul societății.

Măsurile de mai sus sunt ordonate de către d. Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului, în scopul de a se proteguí liniștea și avutul cetățenilor, precum și în acela de a izola din mijlocul lor, elementele indezirabile și certate cu morala și buna ordine.

A 9-A TRAGERE LA SORȚI A IMPRUMUTULUI REINTREGIREI DIN 1941

Miercuri 5 August 1942, orele 9, în sala Fundației „DALLES" din Bulevardul I. C. Brătianu nr. 18, va avea loc efectuarea celei de a 9-a tragere la sorți pentru semestrul de 1 Martie 1942, la Imprumutul de Reintregire din 1941, în care scop vor fi declarate eșite la sorți 4.500 obligațiuni plătibile cu 6.000 lei fiecare, iar dintre acestea la 66 obligațiuni se vor atribui premii mari, repartizate astfel:

1	premiu de lei	2.000.000
2	„ „ „	1.000.000
4	„ „ „	500.000
8	„ „ „	200.000
51	„ „ „	100.000

INFORMAȚII

Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat, anunță pe membrii săi, că a instalat în București, bulevardul Pache Protopopescu 30, apartamentul 5, un birou și un cămin care poate fi utilizat de membrii sindicatului. Inaugurarea oficială a biroului și a căminului se va face în cadrul unei adunări generale extraordinare, care se va convoca în conformitate cu prevederile statutare.

Comisarul fără gradație Ivănică Alexandru, se transferă pe cale disciplinară dela poliția Tighina, pe postul de secretar de poliție la poliția Cetatea-Albă; comisarul-ajutor cu 2 gradații Bob Teodor se transferă pe cale disciplinară dela poliția Tighina la poliția Cahul, pentru mod rău de comportare, pe data de 1 August 1942, având termen de verificare la 1 Februarie 1943.

Comisarul fără gradație Popescu Vasile se transferă, în interesul serviciului, dela Inspectoratul regional de poliție Chișinău, la poliția Tighina, pe data de 1 August 1942.

Gardianul public cl. III Ciortan Petre, dela Poliția Cetatea-Albă, se suspendă din funcțiune cu pierderea salariului, fiind trimis înaintea justiției.

Academia Națională de Educație Fizică, aduce la cunoștință că pe data de 1 August a. c. au început înscrierile pentru examenul de admitere în anul I.

Se primesc numai bacalaureații Liceului Teoretic.

Inscrierile și informațiunile se primesc la Secretariatul Academiei, str. Maior Ene nr. 12, telefon 5.08.69 între orele 9—13 a. m.

Un roman de succes: 4 pe trimestrul 2

NEAGU RADULESCU

Autorul răsunătorului succes literar **Turnul Babel**, scriitorul și humoristul **Neagu Rădulescu**, a dăruit numeroșilor săi cititori și admiratori acum o săptămână, un roman de mare humor **4 pe trimestrul 2**. Această carte se bucură de un inegalabil succes de critică și librărie, căci într'o singură săptămână acest roman al adolescenței și dragostei se poate considera epuizat, editura „Contemporana" punând sub tipar o nouă ediție.

DOCTOR
NINA Maior BONCIU
specialistă în boli de copii și sugaci, S'A *MUTAT* în str. Marele Voevod Mihai (fostă str. Inzov) No. 13 Chișinău

Locotenent Colonel
Dr. Stamatiu
ȘEFUL SPITALULUI MILITAR
a reluat consultațiile
BOLI INTERNE, OPERATIUNI CHIRURGICALE ȘI FEMEI
Consultațiuni 3—5 p. m.
STRADA GENERAL BROȘTEANU 17
Lângă Turnul de apă

DOCTOR
A. MELEȘCOV
consultă pentru:
BOLI INTERNE, DE PIELE, VENERICE, SIFILIS
între orele 8-10 dim. 1-2 și 4-8 jum. p. m.
Chișinău, Str. General Berthelot 94
fostă str. Leovei 94, colț cu str. Cuza Vodă

DOCTOR
AL. FILOTI
Vechiu Medic Primar de Spital
BOLI INTERNE, CHIRURGICALE ȘI DE FEMEI OPERAȚII CHIRURGICALE
Consultații 10—1, 3—5
Str. Universității 15, colț cu str. Berthelot.

PROFESOR
ȘT. HONDRU
AVOCAT
s'a reîntors definitiv la Chișinău
Str. I. H. Rădulescu 72
Orele de primire 4—8 p. m.

Citiți și răspândiți „BASARABIA"

„GEAMUL BASARABEAN"
I. BUGULESCU
Telefon 78 — Chișinău — I. G. Duca 36
Aprovizionându-se direct din fabrici, vă oferă cu prețurile cele mai eftine ce desfid orice concurență: **Articole de menaj, Porțelanuri, Sticlărie, Săpun de rufe și toaletă, Vopsele** *de proveniență germană și* **Geamuri** *de orice dimensiune și grosime putând livra orice cantități.* (605)

CRUCIULIȚE ȘI LANȚURI DIN DUBLE
cum și
CEASORNICE MARCA „JUNGHANS"
pentru mână și de buzunar
DEȘTEPTĂTOARE MARCA „MAUTHE"
se găsesc la
„ASTRA"
Chișinău, str. Regele Carol I. 27, colț cu str. Ștefan cel Mare

Un costum elegant și confecționat cu gust se execută numai la croitoria
„BUCUREȘTEANA"
I. TUDOR
Strada Ștefan cel Mare No. 87, Chișinău (863)

CURELE de TRANSMISIUNE
de cânepă impregnată, diferite dimensiuni, furtuni pentru apă. Au sosit vopsele, ceară de parchete și vase emailate
Magazinul M. CACIULOV
Strada Regele Ferdinand I, 80, Chișinău (853)

ATENȚIUNE
CEASORNICĂRIA „LA CRUCEA DE AUR"
Strada Mareșal Badoglio 81, colț Ștefan cel Mare, Chișinău
CUMPĂRĂ BIJUTERII UZATE, PIETRE VERITABILE, CEASURI DE AUR UZATE, etc., etc.
Proprietar COSTICĂ GIUROIU

ATENȚIUNE
FRIZERIA ȘI COAFOR, FOSTA IANOVICI
S'A REDESCHIS în strada Mihai Eminescu Nr. 9, între str. Mihai Viteazul și str. General Broșteanu, Chișinău, cu vechi lucrători rutinați
SE EXECUTĂ ONDULAȚIA PERMANENTĂ PRIN CURENT ELECTRIC

DOCTOR
BUDESCU VLADIMIR
Boli venerice, sifilis și interne
Consultații: orele 12-2 și 6-8 p. m.
CHIȘINĂU
Strada Iașilor No. 36

DOCTOR
Ioan Crușoveanu
BOLI INTERNE, FEMEI, VENERICE, SIFILIS
Consultații: 7—9 și 1—5 p. m.
CHIȘINĂU
Str. Ștefan cel Mare No. 128 (556)

La CHILIA-NOUĂ
ȘTOFE și GALANTERIE
cu prețuri de reclamă se găsesc la magazinul
A. GRIGOROV
Str. Ștefan cel Mare, 14

La CHILIA-NOUĂ
se mănâncă bine la restaurantul
„REINTREGIREA" („TIMOȘCA")
Bufet bine asortat. Ciorbă pescărească

MICA PUBLICITATE

DESENATOR tânăr, prezentabil, întors de pe front, dorește serviciu, eventual orice alt post convenabil. Pretențiuni modeste. C. Toporaș, str. Petru Rareș, 4, Chișinău. 869

CARTEA ROMÂNEASCĂ Chișinău, angajează practicanțe la vânzare. Se cere a avea câteva clase de liceu comercial sau teoretic. 871

PIERDUT următoarele acte: Buletinul dela Biuroul Populației No. 1098 eliberat de Poliția orașului Vâlcov, permisul de pescuit, carnetul de zonă și rolul de barcă, toate pe numele: Burcov Ion din Vâlcov. Le declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

MECANIC agricol, practică agricultură modernă, referințe, caută post la moșie, str. Ștefan cel Mare, 5, Chișinău. 874

PIERDUT buletinul de populație eliberat pe numele: Talanovschi Valentina din Chișinău, str. Mareșal Averescu No. 13. Se declară nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla. (884)

PIRDUT următoarele acte: Buletinul dela Biuroul Populației No. 1292 eliberat de Poliția orașului Vâlcov, permisul de pescuit, carnetul de zonă și rolul de barcă, toate pe numele: Cravcenco Maxim din Vâlcov. Le declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

PIERDUT buletinul de populație eliberat pe numele: Danilov Natalia, din Chișinău, str. Nicolae Ganea No. 6. Se declară nul și fără valoare. (880)

PIERDUT acte de proprietate pentru un cal murg de 10 ani, coama în dreapta, eliberat pe numele Scerbina Ilarion din Chișinău sub. Poșta Veche, str. 3, casa No. 6. Se declară nul și [fără] valoare. (879)

CUMPĂR un motor 5—8 HP.: adresa: Liceul „B. P. Hasdeu", Chișinău. (850)

CAUT casieriță cu cunoștințe în contabilitate, de bună condiție socială, având garanție morală ori materială. Intreprinderea. Chișinău, str. Mareșal Badoglio No. 84.

Reclama este sufletul comerțului

Cele din urmă știri

ARMATELE ROMÂNE ȘI GERMANE AU ARUNCAT TRUPELE SOVIETICE SPRE EST

Blindatele germane se apropie de cursul superior al Kubanului

BERLIN, 3 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al Forțelor armate germane comunică:

Pe frontul de răsărit, armata blindată însărcinată cu urmărirea inamicului se apropie de cursul superior al Kubanului.

Rezistența locală opusă de inamic, fără o legătură de ansamblu, a fost înfrântă și o pradă bogată, alcătuită în primul rând din tunuri, a fost capturată.

La nord-vest de acest sector, ariergărzile inamice din regiunea Joja au fost aruncate spre sud. Și aici, înaintarea continuă.

Intre Sal și Don, trupele germane și române împing pe inamic spre răsărit.

Puternice formațiuni de avioane de luptă și de distrugere au intervenit în aceste lupte.

Legăturile sovietice din spatele regiunii Kuban și de pe tot lungul liniei ferate Baku-Rostov au fost obiectul unor puternice atacuri.

In marele cot al Donului, noui contraatacuri inamice au fost respinse și alte 85 tancuri au fost distruse.

Escadre de avioane Stuka și de luptă, cum și divizioane de artilerie antiaeriană a aviației, au participat cu succes la aceste lupte.

Cu prilejul unor atacuri de noapte date contra navigației pe Volga, 2 vase petroliere și 6 vapoare de mărfuri au fost scufundate; alte 9 vase de mărfuri au fost avariate.

La nord de Rjev, pe frontul Volhov și în fața Leningradului, atacurile necontenite ale unor puternice grupuri inamice, date de adversar, după cât se pare, pentru ușurarea frontului de sud ,foarte strâmtorat, au dat greș.

In Laponia, infanteriști și vânători de munte germani, susținuți cu efect de aviatori în picaj, au ocupat o înălțime puternic întărită de inamic. In luptele crâncene date prin păduri, un mare număr de posturi de luptă inamice au fost distruse.

Pe frontul Murmansk, vânători de munte au distrus mai multe instalații de luptă inamice, cu prilejul unor isbutite acțiuni efectuate de trupele de șoc.

Aviația sovietică a pierdut ieri 114 avioane. Dintre aparatele noastre lipsesc 5.

In insula Malta, avioane de luptă germane și italiene au bombardat cu bune rezultate aerodromul Halfar.

In Mediterana Orientală, un submarin german a scufundat un vas de transport cu pânze.

Pe coasta de răsărit a Angliei și în Midlands, aviația a atacat ieri, atât ziua cât și noaptea, instalații militare importante situate în diferite localități.

Intre 23 Iulie și 2 August, aviația Britanică a pierdut 248 avioane, dintre care 84 deasupra Mediteranei și Africei de Nord. In aceiași perioadă, noi am pierdut în lupta contra Angliei 78 avioane.

Atacurile aviației germane au provocat inamicului cele mai grele și sângeroase pierderi

BERLIN, 3 (Rador). — Se anunță din isvor militar că avioane germane de luptă, de distrugere și de bombardament în picaj au atacat în sectorul sudic al frontului de răsărit, cu bombe de toate calibrele trupele sovietice fugărite spre Kuban. Deasemenea, aviatorii germani au bombardat grupurile de forțe inamice încercuite.

In punctele unde inamicul a încercat să opună rezistență înaintării germane, această rezistență a fost zdrobită de avioane de luptă și de vânătoare, care au atacat dela foarte mică înălțime.

Alte atacuri ale forțelor de luptă și de picaj au fost îndreptate eri împotriva comunicațiilor sovietice din spatele liniilor rusești. In cursul acestor atacuri au fost grav avariate prin lovituri în plin instalațiile de cale ferată dela Armavir, Tisborzk și Krapotkin. In acest sector de luptă, inamicul a suferit cele mai grele pierderi sângeroase de pe urma atacurilor aviației.

In sectorul Kalici, avioane de luptă și Stuka au luat parte deasemenea la luptele terestre. După informațiile primite până acum, avioanele de vânătoare germane au doborit deasupra sectorului sudic al frontului de răsărit 21 avioane bolșevice.

In sectorul central, avioane germane de luptă și de vânătoare au atacat pozițiile bolșevice de pornire la atac în sectorul Rjev. In luptele aeriene din acest sector, bolșevicii au pierdut 19 avioane.

Formațiuni puternice de avioane de luptă și Stuka au bombardat eri fortificațiile sovietice depe frontul de încercuire dela Leningrad, obținând efecte foarte vizibile. S'au dat aprige lupte aeriene în cursul cărora au fost doborite în acest sector 25 avioane sovietice.

Sovietele își pierd încrederea în ajutorul aliaților

STOCKHOLM, 3 (Rador). — Corespondentul agenției Ștefani anunță că trimisul special al ziarului Times descrie în modul următor opinia publică sovietică:

„Se pare că aliații noștri sunt pe cale să-și poardă încrederea în ajutorul puterilor anglo-saxone. Până acum decepția era reținută, vorbindu-se despre aceasta numai în limbaj convențional și diplomatic. Acum însă presa sovietică își exprimă nemulțumirea arătând că ea domnește și în rândurile armatei roșii. Poate că aceasta se datorește manifestelor aruncate de avioanele inamice deasupra liniilor sovietice, manifeste în cari se putea ceti numai o frază: „dar al doilea front?" Se aude des spunându-se în armată că URSS. luptă singură de 14 luni și că până în prezent aliații au făcut numai făgăduieli, fără a trimite vre-un ajutor concret".

OFIȚERI IRANIENI ARESTAȚI DE G. P. U.

BERLIN, 3 August (tp). — Activitatea trupelor germane și aliate în regiunile dela Nord de Caucaz, trupe care atacă încontinuu și obțin mereu succese crescânde nu puteau rămâne fără influență asupra ocupației bolșevice și anglo-saxone din Iran.

După cum se anunță dela Ankara, misiunea militară sovieto-anglo-americană din Teheran s'a întrunit într'o conferință în cursul căreia s'au discutat măsurile de apărare care au devenit necesare dat fiind înaintarea germană împotriva Caucazului. Britanicii și americanii au lăsat de bună voie ca măsurile necesare să fie luate de bolșevici. Faptul că aceste măsuri se referă la frontul intern reiese din împrejurarea că G. P. U. a arestat la Teheran numeroși ofițeri deosebit de activi. In cercurile ofițerești iraniene s'a putut observa o mișcare care voia să țină în afară de evenimentele războiului forțele armatei iraniene pentrucă după înlăturarea influenței bolșevice respectiv britanice și americane armata iraniană să poată deveni factorul de reorganizare și de reconstrucție. Răspunsul bolșevicilor a fost un nou val de arestări precum și înăsprirea teroarei existente.

COMANDAMENTUL SOVIETIC FORȚAT SĂ EVACUEZE NOUI REGIUNI ȘI MAI INTINSE

STOCKHOLM, 3 (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B. semnalează o constatare a ziarului „Daily News" din New-York, reprodusă de ziarul „Nya Dagli Aliehanda", în care se declară categoric că Uniunea Sovietică nu mai are șanse de a eși la liman. Dacă Timoscenko nu primește un ajutor imediat — adaogă ziarul american, el va trebui să evacueze regiuni și mai întinse.

CA O REVĂRSARE DE LAVĂ

FORȚELE GERMANE INAINTEAZĂ NĂVALNIC SPRE CAUCAZ

Sovieticii fac ultimele sforțări de apărare

STOCKHOLM 3 (Rador). — Corespondentul Agenției „Stefani" transmite:

Trimisul special al lui „Daily Mail" pe frontul sovietic scrie textual:

„Armatele germane înaintează în mod irezistibil spre Caucaz, ca o revărsare de lavă, și aviația germană atacă cu violență pozițiile rusești pentru a sprijini operațiile terestre.

Lupta a ajuns la punctul ei culminant. Sovieticii fac ultimele sforțări de apărare, folosind ultimele lor rezerve".

FAPTELE DE ARME ALE TRUPELOR ROMÂNE IN RUSIA SOVIETICĂ

Valoarea și dârzenia soldatului român unanim recunoscute

BERNA, 3 (Rador). „Le Petite Jurasienne" a publicat un articol despre faptele de arme ale trupelor române în Rusia Sovietică.

Dela intrarea sa în război, scrie între altele ziarul, armata română a luat parte la toate acțiunile depe frontul sovietic. Ea aduce un ajutor prețios armatei germane. Corespondenții de război germani recunosc în unanimitate valoarea și dârzenia soldatului român.

In încheiere, ziarul elvețian, relevă contribuția valoroasă a aviației române în luptele din răsărit.

RUȘII NU-ȘI MAI POT APĂRA POZIȚIILE IN FAȚA VIJELIOASEI INAINTĂRI GERMANE SPRE CAUCAZ

Eșecul contra-ofensivei ruse la vestul Stalingradului a devenit catastrofal pentru Timoșenco

GENEVA, 4 August. (Tel. part.) — Corespondentul din Stockholm al agenției „Havas" transmite:

Detașamentele motorizate ale armatei lui von Bock au realizat o nouă înaintare pe linia ferată Krasnodar-Stalingrad și se apropie rapid de fluviul Kuban, în apropiere de Kropotkin, situat la 58 km. sud-vest de Peshanakopkaia. Nici un contra atac puternic nu a fost declanșat de ruși în acest sector și sovieticii nu-și mai pot apăra pozițiile lor.

In mod cert, germanii posedă superioritatea în tancuri și unitățile de cazaci, menționate pentru prima oară de sovietici și care sunt dotați cu arme anticar, nu sunt sprijinite de unități blindate în număr suficient pentru a ține piept diviziilor motorizate rapide germane.

De aceea, rușii vor fi siliți să mai cedeze teren în partea frontului dela sud de Rostov.

Inaintarea germană pe linia Kucetdevo-Saldsk-Proletarskaia continuă cu aceeași rapiditate ca până acum, și astfel grosul forțelor lui von Bock va atinge în cursul acestei săptămâni râul Kuban, — singura poziție prezentând o apărare naturală, prelungită la est cu râul Kuma care mai rămâne rușilor la nord de Caucaz. In cursul viitoarelor două zile se va produce deci șocul între cele două armate, șoc al cărui rezultat va cântări toată greutatea asupra ansamblului operațiunilor care se desfășoară actualmente, operațiuni numite „de vară".

In interiorul buclei Donului pe un front larg de 200 km., germanii au angajat multe unități pentru a forța linia de rezistență sovietică ce apără malul drept al Donului și Stalingradul. După ultimul raport german, această tentativă a reușit într'un punct al Donului, punct care nu a fost precizat, și unde rușii au fost respinși dela un cap de pod.

Inălțimile dela nord-vest de Kalaci au înlocuit Voronejul ca centru de rezistență și pivot contra atacurilor locale sovietice. Cifra de 542 tancuri sovietice distruse în acest sector, în timp de 10 zile, dovedește că rușii nu au precupețit eforturile pentru a păstra această poziție-cheie. In situația actuală, comandamentul sovietic nu avea de altfel de ales decât de a lua bucla Donului ca bază a contra-atacurilor sovietice, oricât de defavorabilă ar fi ea, din punct de vedere strategic. Pentru a aduce rezerve pe malul drept al Donului, operațiunea este grea și periculoasă pentru bolșevici. Pe de altă parte, sovieticii trebue să-și apere flancul stâng, amenințat de forțele germane deja situate pe malul sud al Donului, în regiunea Zimliansk.

Eșecul contra-ofensivei ruse la vest de Stalingrad a devenit catastrofal pentru Timoșenko. Ofensiva germană a impus armatelor un efort considerabil. Acest efort trebue susținut și sporit chiar și mai mult, cu toate că drumurile de comunicație din spate devin și mai lungi, dacă vor să atingă obiectivele strategice într'adevăr importante, pe care și le-au fixat: Krasnodar și Maikop în primul rând, Stalingrad și apoi Astrahan și Baku în al doilea rând.

După părerea experților militari ruși nu vor putea declanșa o contra-ofensivă generală dat fiind desechilibrul forțelor. Rușii vor încerca eventual să prelungească această stare de lucruri cât mai mult, în speranța că aliații le vor putea da ajutoare și să le permită astfel să prepare deschiderea unui al doilea front, care a fost reclamat și eri la Moscova în mod mai stăruitor ca *oricând*, în cursul *meeting-ului grupărilor sovietice sportive*.

RAMIFICAȚIILE MUNȚILOR CAUCAZ AMENINȚATE GRAV DE INAINTAREA VERTIGINOASĂ A VITEZEI ARMATE GERMANE

(Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin)

BERLIN, 4. — Din comunicările marelui cartier general, cu privire la înaintarea germană în sine, ca și privitor la direcțiile geografice ale șocului ofensiv, rezultă următoarele:

1) Armata germană cuirasată, care urmărește de aproape pe sovietice, a ajuns la cursul superior al râului Kuban.

2) A doua direcție de șoc a ofensivei germane e îndreptată înspre Nord-Vest, unde rușii au fost împinși spre râulețul Jeja, care curge la Nord de Kuban, depășit la rândul său, în direcția Sud de numeroase trupe germane. Atacul înaintează și aci vertiginos.

3) Intre Sal și Don trupele germane și române fugăresc dușmanul spre Răsărit. Cât de importante sunt aceste din urmă operațiuni, la care iau parte și bravele noastre trupe, reiese din comunicatul german, care scoate la iveală marele număr de avioane de luptă și distrugere întrebuințate în această ofensivă.

Pe restul frontului, rușii au încercat din nou, atacuri de ușurare, dar au fost respinși pretutindeni, cu pierderi grele. Toate aceste acțiuni au sensul de a ușura frontul de Sud și de a atenua consecințele unor noui împresurări. Forțe noui sunt mânate în foc de sovietici înspre marele cot al Donului, dar până acum ele nu au putut înregistra nici un succes vizibil. **Aceste contraatacuri și lupte de degajare, date cu disperare de bolșevici, nu au ținte operative bine fixate. In schimb atacul german înaintează metodic, prin ținutul Kubanului, în direcția Sud. In curând vor fi atinse primele ramificații ale munților Caucaz, la terminarea ținutului Kuban.**

UN NOU CUTREMUR DE PĂMÂNT IN TURCIA

ISTANBUL, 4 August (tp). — In noaptea de 2 spre 3 August la ora 24,15 s'a înregistrat la Mugla un puternic cutremur de pământ. Nu au fost victime omenești și nu s'au înregistrat nici pagube materiale.

Președintele Turciei, d. Ismet Inonu, s'a reintors la Ankara

ISTANBUL, 4 August (tp). — Președintele statului turcesc, d. Ismet Inönü, s'a întors dela Istanbul la Ankara unde a sosit în cursul zilei de Luni.

ȘEDINȚA EXTRAORDINARĂ A MAREI ADUNĂRI NAȚIONALE TURCE

ANKARA, 4 August (tp). — Marea Adunare Națională a Turciei care s'a întrunit în timpul vacanței de vară în cursul zilei de Luni într'o ședință extraordinară a luat mai întâi cunoștință oficială prin comunicarea primului ministru despre **încetarea din viață a lui Refik Saydam fostul președinte al consiliului de miniștri. In onoarea bărbatului de stat care a murit la datorie, parlamentul a păstrat trei minute de reculegere.**

COMUNICATUL ITALIAN

PE FRONTUL EGIPTULUI VII DUELURI DE ARTILERIE

ROMA, 3 (Rador). — Iată textul comunicatului Marelui Cartier al forțelor armate italiene cu No. 797:

In Egipt vii dueluri de artilerie. Activitate considerabilă de o parte de coalaltă: aviația italo-germană a bombardat concentrările de trupe și de mijloace din spatele inamicului, cu rezultate vizibile. Artileria antiaeriană a diviziei „Trento" a lovit și distrus două aparate britanice. Aerodromul dela Hal Far de pe insula Malta a fost bombardat de formațiunile Axei; două avioane Spitfire au fost doborite în dueluri aeriene de către avioane de vânătoare germane. Atacurile aeriene repetate împotriva unora din convoiele noastre din Mediterana au dat greș în mod complet, grație rapidei manevre a vaselor și a reacțiunei eficace de pe vasele de escortă.

Rusia privește cu amărăciune la aliații săi

ANKARA, 4 (ESS). — Agenția Reuter anunță din Moscova: astăzi Rusia privește cu uimire, dacă nu cu amărăciune, către aliații săi. Acum două luni a fost semnat tratatul anglo-rus, și până astăzi cel de al doilea front nu a fost încă creat.

Redactorul politic al ziarului „Steaua Roșie", Calaktimonow, accentuiază această impresie a opiniei publice și declară că Rusia a oferit în orice situație aliaților ei jertfe neprecupețite, pentru a lupta prin toate mijloacele posibile în vederea victoriei finale.

Frontul antibolsevic dela Azov în miscare

ROMA, 4 (Rador). — Ziarele italiene scot în mare relief știrile provenite de pe frontul oriental subliniind noile succese repurtate de forțele anti-bolșevice.

Comentând operațiunile cari se desfășoară în momentele de față pe frontul Kuban, ziarul din Turin STAMPA declară că manevrele de învăluire începute de aripa stângă germană, dincolo de fluviul Salsk, ar putea da rezultate foarte interesante. Ziarul mai subliniază ca demnă de atențiune știrea anunțând că frontul de la Marea de Azov a început să se miște.

Tipografia Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANA", București Str. Sărinder 5.7-9 — înmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Oficiului Comerțului București. Tipărită la 4 August 1942